V 2240

Legēda Magūtiñ

cum vtilissimis scituq; dignissimis (prioribz tamen non insertis) q̄busdā notabilibus: iam nouiter at diligenter impſſ.

1513

K.P. THEOLOGISCHES SEMINAR HERBORN

Registrū

Exorcismus Salis fo .i.
Ordo ad baptizādū mas. fo.i
Ordo ad baptisā: femellā. fo.i
Ordo ad baptisādū pueros. vtrūsq; sexus. fo.xviij.
De ꝯdiciōali forma bap. xxv.
Ad depoēdū z abluēdū albas siue cappas baptisator. f. xxv
Ordo mior baptismi .f.xxvi.
Bñdictio fōtis: cū suis tpib⁹ nō fuerit benedictus. fo .eodē
Modꝰ absolvendi quē debēt tenere curati circa ꝓfes .f.eoꝫ
Modus visitandi et conmunicandi Infirmum .fo.xxviij
Si per impedimentum non valuerit ꝯmunicare. fo eodē.
Modus absoluēdi infirmuz excōmunicatum. fo.xxx.
De Sacra vnctione. fo.xxxi.
Septē psalmi penitēal's cuz suis.añ. z letaia. fo .xxxi
Interrogatiōes faciēde infirmo morienti. fo. xxxix.
Ad sepeliēdū. mortuū. fo. eoꝫ
De solēnisatiōe matrimōij xli
Ordo ad introducēdū mulieres post partum. fo.xliij.
Ordo ad bñdicēdū cereos in f. purificatiōis. b. m ꝑgis. xlv
Bñdictio vini q̄ amor Johannis euangeliste vocat. fo.lij
Benedictio cineruz in capite ieiunij. fo.iij.
Ordo ad bñdicēdū ramos in die palmarum. fo.lvi.
Bñdictio ignis in vigilia pasce. fo.lxiij.
Bñdictio cerei pascalis. f eoꝫ
Benedictio baptismi. fo. eodē
Bñdictio agni pascalis i die sancto pasce. fo.lxxx
Benedictio Lardi. fo. eodē.
Bñdictio diuersaz carniū. eo
Benedictio Lasei fo.lxxxi
Benedictio Quoz .fo. eodez
Benedictio Panis .fo. eodē.
Bñdictio ꝯmuis. fo.lxxxij
Bñdictio herbaz i die assūptionis btē marie. fo. eodem.
Benedictio herbaz quocūq; tempore. fo.lxxxiij
Bñdictio quorūcunq; fructuum. fo .eodem.
Bñdictio vuaz. fo.lxxxv.
Benedictio Pere et z Baculi peregrinantium. fo. eodem.

Finis Tabule.

Volumē istud quod vulgariter agendā nuncupāt optime emēdatū ad morē katholice ecclie put doctrinis suis sctissimi doctores tradiderūt: canonica iura q approbauerūt: sacramētoꝝ ministratōe ex lucu lētissime explanat ecclīastica q bēdictōes p anni circulū iuxta ritū insignis ecclie mogūtiñ in parochijs fieri solitas ordine recto: nēq cristiani religiōi dsonas tradit: q si alteratū q in eo inueneris: q pricipibz tuis codicibz minꝰ dsonauerit: in sacramētis q mīstrādis ex sctissimoꝝ id doctrina actū scias in reliq vero bēdictōibz nil te turbabit: cuz bēdicēdi modꝰ nō sit ita p ecclīaz artatꝰ q altari possit: ita tū q fidei katholice fuerit dformis.

ij

Prenotamēta

Oportunū ēsū ante oīa duxim⁹ p rudioribus ⁊ adhuc simplicioribz sacerdotibus quedā prenotanda

Quimo enim cū ex institutione dñi nostri Jesu christi: et sanctorū ꝯciliorum cōfirmatione. Et ecclesie sctē katholice susceptiōe septē sunt sacramenta que habent efficatiam ex virtute passionis dñi nostri Jesu christi: vt sunt Baptis mus Cōfirmatio Eucharistia Pe nitentia Extrema vnctio Ordo et Coniugiū. Et in q̄libet duo sunt sci licet: materia ⁊ forma: sine quibus nullū rite perficit: nec suū cōsequit effectum necesse est illa scire. Bap tismus est ianua omniū ⁊ fundamentū: sine quo impossibile est intrare regnū celoꝝ. Ideo simpliciter

est necessariuz: et sine eo alia sacra-
menta suscipi minie possunt. Eius
ergo materia est ꝯmunis oīibus
q; pura aqua elementaris: et in ne
cessitatis tpe a layco vtriusq; sexus
ꝯferri potest ab hereticō: scismatico
vel iudeo: si intētio vera adest: ꝫ for
ma verboz seruaf: quā dñs expres-
sit dicens. Ite ꝫ baptisate In noīe
patris et filij et spūssancti. Forma
igit̄ est ab omnibz equaliter tenen
da. Ego te baptiso in noīe patris
ꝫ filij et spūssancti. Nec addi debet
Amen: nisi vbi in ecclesijs ꝯsuetu-
do habet: quia non est de necessita
te sacramenti. Effectus aūt eius est
remissio omniū pctatoz ꝫ penaz.
Confirmatio q̄ ꝫ solo fit episcopo
in fronte baptisati: p materia ha-

let crisma ꝺfectum ex oleo ⁊ balsa-
mo. Et forma eius est. Cōsigno te
signo sctē crucis ⁊ ꝺfirmo te crisma
te salutis: in noīe patris ⁊ filij ⁊ spi
ritus sancti. Effectus eius est q; dat
spūssctūs ad robur. Eucharistia
materiā habet panē triticeū ⁊ vinū
de vite modica aqua pmixta. Fo-
ma in plona xpi exprimit: Hoc est
enī corpus meū. Ad calicē. Hic
est est enī calix sanguinis mei noui et
eterni testamēti: mysteriū fidei: qui
p vobis ⁊ p multis effundet in re-
missionē pctōꝝ. Minister ei⁹ est sa-
cerdos. Effectus p⁹im⁹ ꝺuersio pa-
nis in corpus xpi: ⁊ vini in sangui
uē. Effectus scꝺus adunatio hois
cum deo indigne sumētibꝰ. Peni
tētia q̄ est scꝺa tabula post naufra-

gium p materia prīma habet actꝰ
penitētis scz: ctritiōez: cfessionē ꝫ sa
tisfactōez. Forma est Ego absolua
te a ptis in noīe patris ꝫ filij ꝫ spi-
ritussci. Minister est sacerdos hns
autoritatē absoluēdi Effectꝰ est ab
solutio a ptis. Unctio extrema p
materiā hz: oleū scīm oliue p epūm
bñdictū. Dō forma hz. Per istā vn-
ctōez ꝫ suā pissimā miscdiaz indul
geat tibi dns q̄cq̄d deliq̄sti p visū vl'
auditū gustū olfactū vl'tactū q̄ fit
i q̄ncz locis: oculis auribz naribz ore
manibz ꝫ pedibz Minister est sacer
dos. Effectꝰ est sanatio mētis ꝫ cor-
pris. Ordo in septē partīf: scz. pbi-
teratū: diaconatū: subdiacona-
tuz: acolitatū: exorcistā: lectorē ꝫ ostia
riū. Huiꝰ sacramenti materia est

per cuius traditionẽ ꝺferẽ: vt p̃li-
brum: clauẽ: vel calicẽ: ⁊ cetera. Fo-
ma. Accipe potestatẽ offerendi sa-
crificiũ in ecclesia p̃o viuis ⁊ mor-
tuis. Minister est episcopus. Effec
tus est augmẽtum gratie. Matri-
monium: quod est signũ ꝺiunctio
nis christi et ecclesie. Causa efficiẽs
est mutuus cõsensus per verba de
p̃senti expressus: scz. Ego accipio te
in meum vl̃ meam. Causa finalis
est p̃oles: aut vitare fornicationẽ
Materia est vir vel mulier: vbi nõ
est impedimentũ. Effectus a pecca-
to excusat luxurie: si actus fuerit de
bite circũstantionatus. Forma di-
cat sacerdos: Juxta ꝺensum vestrũ
ꝺiungo vos matrimonialiter. In
noĩe patris ⁊ filij ⁊ spũssancti.

¶ Exorcismus Salis.

Adiutorium nostrum in nomine dñi. Qui fecit celum et terram Sit nomen dñi benedictum. Ex hoc nunc et vsqz in scl'z.

Exorcizo te creatura salis: in nomine dei patris omnipotentis: et in charitate dñi nostri ihesu cristi: et in virtute spiritus sancti. Exorcizo te per deum vivum: per deum verum: per deum sanctum Per deum: qui te ad tutelam humani generis preauit: et populo venienti ad credulitatem per seruos suos cõsecrari precepit. Proinde rogamus te dñe deus noster: vt het creatura Salis in noie sancte trinitatis efficiatur salutare sacramentum ad effugandum inimicum: quẽ tu dñe sanctificãdo sancti ficies:

benedicēdo bene ✠ dicas: vt fiat
oīmibz accipiētibz pfecta medicina
pmanens in visceribz eoz: in noīe
dñi nostri iesu xpi. Qui vēturꝰ est
iudicare vivos et mortuos ¶ scīm
Si in veteribz libris [p ignē. Amē
aliā inueneris formā nō te turbet
¶ Sup masculū vel masculos.
Ordo ad baptizandum pueros.
Inprimis eīn cum venerint pueri
ante ecclesie ianuā Masculi statu-
antur ad dexterā Femelle vero ad
sinistrā partē Tūc sacerdos inter-
roget noīa singuloz ita dicendo.
Wie sal das kyndt heissen. N. vel
in plurali. Wie sollen die kynder
heissen. N. dicat. Deide insufflet in
faciem pueri vel pueroz dicendo.
Exi ab eo immūde spūs: et da locū

ãdueniẽti ſpiritui ſancto Et da hõ
Et ꝓſbiter[noꝛẽ deꝛ viuo et vero.
faciat crucẽ in frõte et corde vel hõ
tibꝫ ꝫ coꝛdibꝫ eoꝝ dicẽs. Et in singlaꝛi ad quemlibet dicat.
Accipe ſignaculum crucis chriſti:
tam in frõn ✠ te qꝫ in coꝛ ✠ de: ſu-
me fidem celeſtium ꝓceptoꝝ. Ta
lis eſto moribus: vt templum dei
iam eſſe poſſis: euaſiſſeqꝫ laqueos
dyaboli letus agnoſce. Horreſce
ydola Reſpue ſimulacra Cole deũ
patrem oñipotẽtem et iheſum fili-
um eius. Qui cum eodem patre in
vnitate ſpũſancti viuit et regnat
deus per omnia ſecula ſeculoꝝ. añ
Dominꝰ vobiſcõ Et cum. Oratio

OMnipotẽs ſempiterne deꝰ:
pater dñi noſtri iheſu criſti:
reſpicere dignare ſuper hunc os fa

mulū os tuū os quemos ad rudi-
menta fidei vocare dignat⁹ es: om
nē cecitatē cordis ab eo ēis expelle:
dirumpe oēs laqueos sathane
quibus fuerat ant alligat⁹ ti aperi
ei eis dñe ianuā pietatis tue: vt sig
no sapientie imbutus ti oīm cupi-
ditatuz fetoribus careat ant Et ad
suauem odorē p̄ceptoz tuoz let⁹ ti
in ecclesia tua tibi daseruiat ant et
p̄ficiat ant de die in diē: vt idone⁹
ei efficiatur anī accedere ad gratiā
baptismi tui p̄cepta medicina. ℣.

¶ Salis exorcismū reḡre in p̄nci-
pio agende ad exorcizanduz sal: si
saltē sal in die dñico exorcizatus de-
fuerit Recipiat ergo sacerdos de sale
exorcizato: ⁊ mittat in os cuiuslibet
infantis Et interroget noīa singu

Accipe salem sa- [pientie: lorũ: ita dicens, lem sapientie vt ꝟpus sit tibi ꝓpiciatus in vitam eternã. Amen Dax tecum. Post datum salis dicat.

DEus patrꝝ nostroꝝ Oratio. Deus vniuersi ditor creatu re: te supplices exoram⁹: vt hũc os famulũ ostuũ osrespicere digneris ꝓpitius: vt hoc primũ pabulũ salis gustãtem tesnon diuti⁹ esurire pmittas: ꝙmin⁹ expleaꝝ antur tibo celesti: ꝙten⁹ sit sintsemp dñe spiritu feruẽs tesspe gaudens tes nomini tuo seruiẽs teset pduc eũ osad nouegeneratois lauacrũ vt cũ fidelibꝫ tuis ꝓmissiouũ tuaꝝ eterna ꝑmia ꝛsequi mereaꝝ antur Itẽ ꝑloiter fa- [Oxꝑm dñm nostrꝝ ciat crucem sup malsim vel malcu

Deꝰ (los si plures sint: ⁊ dicat
Habra ✠ham Deꝰ ysa ✠ac
deus ia ✠cob: deus qui moysi fa-
mulo tuo in monte synai apparu-
isti: et filios israhel de terra egypti
eduxisti: deputans eis angl̄m pie-
tatis tue: qui custodiret eos die ac
nocte: te q̄sum⁹ dñe vt mittere dig-
neris sanctū angelū tuū: vt simili-
ter custodiat hūc hosfamul̄m os
tuū os⁊ A. et perducat eum eos ad
gr̄iam baptismi tui. P. xp̄m. d. no.
Repulsio dyaboli a masculo: vel

EGo maledicte [masculis.
diabole recognosce sentētiā
tuā et da honorē deo viuo et vero
da honorē ihesu xp̄o filio eius ⁊ spi-
ritui sctō: ⁊ recede ab hoc hisfaml̄o
ihesu. Aqr istū osecbi dñs noster

thelus epc̃s ad suã sanctã gẽtiã ꝛ benedictõez: fontẽq; baptismatis dono spũscti vocare dignatus est: et hoc signũ sãcte cru✠cis Cũ vollicetacias crucẽ in fronte pueri ꝗd frõti eius dam̃: tu maledicte dyabole nũq; audeas violare. p epm dñm

AUdi [nrm Itẽ dicat Amẽ maledicte sathana adiuratus p nomẽ eterni dei: ꝛ saluatoris nostri filij dei cum tua victus inuidia: tremens gemẽsq; discede: nihil tibi cõmune sit cũ seruo uis dei iã celestia cogitantibus renunciaturoris tibi ac seculo tuo: ꝛ beate immortalitati victuroris. Da igitur honorẽ aduenienti spiritui sancto qui ex sũma celi arce descẽdẽs perturbatis fraudibꝫ tuis: diuino fonte

purgatū pet̄r: id est sāctificatū deo
templū et habitaculū ꝓficiat: et ab
oñibꝫ penitus noxeis p̄teritoꝝ cri-
minū liberatus ti hichij seruus ui
dei. ℟ gratias phēni deo semp refe
rat ant et bñdicat ant nomē eius
sanctū in secl̄a secl̄oꝝ. ℟mē. Repul

Ego maledic-[sio dyabli.
te dyabole recognosce sentē
tiam tuā: et da honorē deo viuo ⁊
vero: da honorē ihesu x̄po filio ei⁹
et spiritui sācto et recede ab hoc his
famulo is ℟. quia istū os sibi de⁹
et dñs noster iesus x̄ps ad suā sāc-
tam gratiā et bñdictionē fontēq;
baptismatis dono spūssancti vo-
care dignatus est Et hoc signū sce
cru✠cis Cū pollice fac crucē in fō
te pueri qđ fronti eius damus: tu

maledicte dyabole nunq̄ audeas
Exortizatio. [violare. Q xp̃m. dn̄.

Exortizo te imũde spũs Jn
noie pa✠tris et fi✠lij: et
spũs✠ sancti: vt exeas et recedas
ab hoc his famlois dei N. ipse eũ
tibi imperat maledicte atq̄ dãnate
qui pedibz sup mare ambulauit: et
petro mergẽti dexterã porrexit. He
Ergo maledicte spulsio diaboli
dyabole recognosce sentẽtiã tuã et
da honorẽ deo viuo ⁊ vero: da ho-
norẽ iesu xp̃o filio ei⁹: ⁊ spiritui scto
et recede ab hoc his famlois dei: q̄
istũ os dñs noster iesus xp̃s ad su
am sãctã ḡciam et bñdictõez fõteq̄
baptismatis: dono spũssancti vo-
care dignat⁹ est. Et hoc signũ sãcte
cru✠cis: fac tute ĩ frõte pueri: qũ

av

frōti eius dam⁹: tu maledicte dya-
bole nūc̄ audeas violare. p xp̄m.

Ternam ac iustissi Oratio
mā pietatē tuā dep̄cor dñe
sancte pater oīpotens eterne deus
luminis ac veritatis auto⁹ sup hūc
hos famulōs tuōs. N. vt dig-
neris eumeos illuminare lumine
intelligentie tue munda eumos ⁊
sanctifica: ⁊ da eieis scientiā verā
vt dignus ni efficiasanc̄ accedere
ad gratiā baptismi tui: teneatanc̄
firmā spem: ⁊ cōsilium rectum. doctri
nam sanctā: vt aptusti sintsint ad
percipiēdam gratiā baptismi tui.
Per dñm nostr̄m iesum christū filiū
tuum: qui tecum viuit et regnat.
Dominus vobiscū. Et cum Hic fa
cias crucē in fronte ⁊ in ore ⁊ in pe-

ctus pueri. Si sint plures pueri singulos tangat pectora: ita dicendo Sequentia sancti euangelij scdm

In illo tempore. Matheū. Oblati sūt iesu paruuli vt manus eis imponeret ⁊ oraret. Discipuli aūt increpabāt eos. Jesus vero ait illis. Sinite illos. et nolite prohibere eos ad me venire. Amē dico vobis: talium est enim regnū celoꝝ. Et cum imposuisset eis manū abijt inde. Deinde teneat presbiter manū super capita singulorum infantiū: ⁊ dicat orationē dominicam vt sequitur. Pater noster q̄ es in celis sanctificet̄ nomen tuū. Adueniat regnū tuū fiat voluntas tua sicut in celo et i terra: Panē nostr̄ q̄tidianū da nobis hodie

Et dimitte nobis debita nostra: sicut et nos dimittim⁹ debitoribus nostris. Et ne nos īducas in tētationē. Sed libera nos a malo. Amē.

Aue maria gracia plena dñs tecum: bñdicta tu in mulieribz: et benedictus fructus vētris tui ihesus ēps. Amē Credo in deū patrē omnipotentem: creatorē celi et terre Et in iesū xp̄m filiū ei⁹ vnicū dñm nr̄m. Qui conceptus est de spū scto. Natus ex maria vgine Passus sub pōtio pilato: crucifixus: mortuus z sepult⁹. Descēdit ad infera: tertia die resurrexit a mortuis. Ascēdit ad celos sedet ad dexterā dei p̄ris oñipotētis Inde vēturus est iudi. vi. z mor Credo i spm̄ sanctū: sanctā eccliā catholicā scōr̄ cmūionem: remissionē pcōr̄

carnis resurrectiõez. Et vitã eternã.
Moneat astãtes vt orent: et cathe-
Et te lateat sathana [cizet.
imminere tibi pœnas. imine
re tibi tormẽta: iminere tibi diem
iudicij. Diem supplicij sempiterni:
Diem qui vẽturus est velut cliba-
nus ardens: in quo tibi atq; vni-
uersis angelis tuis et nus supueni-
et interit? Proinde dãnate atq; dã
nande da honorẽ deo vero et viuo:
da honorẽ iesu xpo filio eius: et spi-
ritui sancto: in cuius noĩe atq; virtu
te ppipio tibi q̃ñq; es spũs imunde
vt eccas et recedas ab hoc his fa-
mulois dei. N. quẽos hodie deus
et dñs noster ihesus xpus ad suaz
sanctã gratiã et bñdictiõnẽ fontiq;
baptismatis dono suo vocare dig-

natus est: vt fiat aut ei templū per aquā regñationis: in remissionē oīm peccatoꝝ: in noīe eiusdē dñi nostri ihesu xpi. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos et seculū Deinde cum [lum per ignē. amen. digitis pollice sc̄z et indice tāgat ei aures ⁊ nares cū sputo oris sui: ita dicēs Effeta. Ad nares. qđ est adoperire in odorē suauitatis. Ad nares. Et videat caute ne tāgat sputo labia infantis. Qm̄ ne id fiat: habetur de. cōse. dist. iiij. c. ppter gl'iaꝫ Tu autē effugare dyabole Appropinquabit em̄ iudiciū dei. Deinde p̄sbiter inducat puerū ad ecclesiaꝫ et dicat. Ingredere in ecclesiā dei vt merearis cōputari inter filios dei: In noīe patris et filij ⁊ sp̄ūsc̄ti. am̄

Post hoc stans circa fontem bapti-
zatis et interroget puerū. ℣. et
dicat Abrenūcias sathane: Etiā
vulgaritet. si patrinus fuerit laic⁹
Widersagestu dem teüffel. Gallice:
Abrenūcio. Ich widsage. Et oibz
pompis ei⁹. Vnd aller seiner hof-
fart Gallice. Abrenūcio. Ich wy-
dersage. Et oibz opibz eius. Vnd
allen seinen werken. Gallice patri
ni. Abrenuncio. Ich widersage.
Deinde sacerdos interroget de cre-
dulitate puerorū. ℣. ⁊ dicat Credis
⁊ in deū patrē oīpotentē: creatorē
celi ⁊ terre. Glaubstu in got vatter
almechtigē: schöpffer hymels vnd
erden. Gallice Credo. Ich glaube.
Interreget. Credis ⁊ in iesum xp̄m
filiū eius vnicū dn̄m nostrū: natū

et passum Glaubestu ī iesum xp̄m
seinē eingebornē son: vnsern herē
geborn vnd gelittē. Cōfessio. Credo.
Ich glaub. Credis et in spiritum
sanctū. Sanctā ecclesiā catholicaz:
Sāctorū cōmunionē Remissionē
peccatorū Carnis resurrectionē. Et
vitā eternā post mortē. Glaubestu
in den heiligē geyst. die heilige crist
liche kyrchen. Gemeynschafft der
heyligen. Vergebung der sünden
Vfferstentung des fleysches. vnd
nach disem leben das ewige leben
Exspōsio. Credo. Ich glaub. Be-
inde faciat crucē cū oleo scō: qđ est
oleū salutis. primo in pectore. Dein
de in scapulis pueri. ī dicat. Et ego
te lineo ✠ Hie faciat crucē in pecto
re: oleo salutis in xp̄o iesu ✠ Hie

faciat crucē inter scapulas dñō nr̄o
Deinde interroget sacerdos patri
num dicens. Vis puerum leuare
de fonte sacro. Rñdeat patrinus.
Volo. Sacerdos dicēs. Et ego ꝑti
pio tibi per salutē tuā: vt cum puer
ad annos discretiōis puenerit: i fi-
de recta eundē instruas Orationē
dñicam: scz Pater noster et symbo
lum apl'oz: id est Credo: illū doceas
Vulgariter dicat si laicus fuerit.
Ich gebeut dir by deiner seligkeit
wañ dz kint kom̄t zů dē iarē d ver
nunft: dz du dz selbig vnd weysest
in dem rechtē glauben das vatter
vnser. Aue Maria: vnd den glau
ben Deinde interroget. Nū dicat
vis baptizari. Wiltu getauffit wer
den. Responsio. Volo. Ich will:

¶ Tunc sacerdos manu sua attingat fontē baptismatis: et trina vice fundat sup caput pueri. Ita tñ q aqua tangat ca put ⁊ scapulas Utrū aūt actus baptizandi debeat fieri per trinā immersionē: aut p ipius aque supeffusionē. vtrūq; ri tū ⁊ modū ecclia recipit. Utrū aūt semel aut ter imergat aut sl aqua supfundat tertio non variat baptismi essentiā. ita tñ q ecclie consuetudo obseruet. qō nisi fecerit peccat Magis sustinēdū tñ est si alias illius ecclie fuerit ꝓsuetudo q̄ scilicz ter aqua supfundat. Nā primo si sacerdos sit senex aut ha bens manꝰ tremulas. si infans debilis. si vehemēs frigus. si adultus aut pfectioris etatis qui comode imergi nō pñt expedit vt p sup infusionē aque fiat ⁊ nō p imersionē. Et qz exēplū trahimus ab aplis. scō Laurētio Remigio ceterisq; plurib⁹: qui aspergēdo: et supeffundēdo aquā baptizabant De scō laurēnio legit. qui afferēs vrceū cū aqua baptizauit romanū. De remigio regē francie. Quare ne ritus baptizandi: alius ad sanos: alius ad infirmos infantes. alius ad pueros. alius ad adultos variet. sed vnꝰ pmaneat modus. amplexātes tutiorē Expedit vt butꝰ sacramēti ministri supfūdendo ter. baptizent. nisi cōsuetudo cōtrariū habeat ⁊ dicāt

Ego te baptizo in nōe patris: fundat semel sup eū capite vsq; ad orientē. Et filij fundat scdo capite versō in aquilonē. Et spiritussancti: fundat tertio capite versō in meridiē. Ista tñ versio nō est de necessitate simpliciter: sed ꝓpter quādam mysticam significationē. Deinde

rompater puerū recipiat: tenēs su-
pra fontē: donec p̄solliter crisma re-
quirēs ferat: interim quoq; dicens
Deus omnipotēs pater dñi nostri
Jesu xp̄i: q̄ te regenerauit ex aqua
z spū sancto: quiq; dedit tibi remis-
sionē oīm peccatoꝝ. Hic faciat cru
cem cū crismate in vertice pueri di-
cens. Ipse te lineat crismate salu-
✠ tis: in xp̄o iesu dño nostro in vi
tam eternā Amē. Post hoc accipi
at cappā ponat sup caput eius di
cens. Accipe cappā: vestē candidā
sanctam et immaculatam: quam
perferas ante tribunal sancte tri-
nitatis vt habeas vitam eternam
Amen. Vade in pa ✠ ce: Fides
tua te saluum fecit: Ordo catechi-
zandi et baptisandi femellas

ad crisma

ad cappā

Ado ad baptizandū femel las: q̄ stabunt̄ ad sinistrā: ⁊ interrogent̄ noīa singulor̄ ita dicendo. **Wie sollen das kind heissen:** vel in plurali si plures sint. **wie sollent die kinder heissen.** Deinde insufflet in faciem femelle vel̄ femellarum dicendo ad quamlibet singl̄r **Exi ab ea īmunde spūs: et da locū aduenīēti spūisancto: da honorē deo viuo ⁊ vero.** Et p̄sbiter faciat crucem tā in frōte q̄ in corde: vel in frontibus ⁊ in cordibus earū dicens: in singulari ad quamlibet **Accipe signaculum xp̄i tam in frō ✠ te q̄ in cor ✠ de. Sume fidē celestiū p̄ceptorum: Talis esto moribus vt tem plū dei iam esse possis: euasisti laqos dyaboli: leta agnoosce:**

horrēte ydola respue symulacra: Cole deū patrē omnipotentē: ⁊ ie-
sum christū filiū eius. Qui cū pa-
tre viuit et regnat in vnitate spūs
sancti deus. Per omnia secla sclo
rū. Amen. Dominꝰ vobiscū. Et
Omni- Oratio [cū spū tuo:
potēs sempiterne deus pa-
ter dñi nostri Jesu christi: respicere
dignare super hanc as famulam
as tuā as: quā as ad rudimenta
fidei vocare dignat⁹ es: omnē cecī-
tatē cordis ab ea is expelle. dirūpe
oēs laqos sathane: qbz fuerat ātal
legata te. Aperi ei eis dñe ianuā
pietatis tue: vt signo sapientie ibu
ta te oim cupiditatū fetoribz care-
at ant: et ad suauē odorē p̄ceptoꝝ
tuorum leta te in ecclesia tua deser-

uiat aut: ⁊ pficiat aut de die in die
vt ydonea ee efficiaꝫ aūꝫ accedere
ad gratiā baptismi tui: ꝓcepta me
dicina. p ēpm dōm nostrū. Amen
Salis exorcismū rēgres si sal exor-
cizatus defuerit. Sumpiat de sale ex-
orcisato: ⁊ mittat i os cuiuslibet in-
fantis: ⁊ interroget noīa dicēs. Ac
cipe sal sapientie vt ēs sit tibi ꝓpi-
tiatus in vitā eternā. Amē. Pax
tecū. Post datū salis dicat: Orō
DEus patrū nostroꝝ deꝰ vni
uerse ꝯditor creature te sup-
plices exoramꝰ: vt hāc as famulā
as tuā as respicere digneris ꝓpiꝰ
vt hoc primū pabulū salis gustā-
tē tes nō diuiꝰ esurire ꝑmittas q̄
minus cibo expleatur aut celesti:
quatenus sīt sint semp dōe spiritu

feruens tes spe gaudens tes. noi
uo seruiēs tes pduc eā as ad no-
ue regeneratiōis lauacrū: vt cū fi-
delibs tuis promissionū tuaꝝ eter-
na premia cōsequi mereaī antur:
p xpm dōm nostꝝ. Amē. Oratio:
DEus ce ✠li: deꝰ ter ✠re: deus
auge ✠lorꝝ: deus arthange
lorꝝ: deus pphetarꝝ: deꝰ apostolorꝝ: de
us martirꝝ: deꝰ virginū: deus omiū
bene viuentiū: deus cui oīnis ling-
ua confiteī celestiū terrestriū et in-
fernorꝝ. Te inuoco dñe sup hāc as
famulā as tuam as N. vt pducte
re eā digneris as ad gratiā baptis
mi tui Per xpm dominū nostrum
EGo ma Repulsio diabolī:
ledicte dyabole: recognosce
sententiam tuam: et da honorem

deū viuū et vērū: da honorē Jesu
christo filio eius: ⁊ spūi sancto: ⁊ re
cede ab hac his famula abus dei
Aq̄ istā aslibi deus ⁊ dñs noster
Jesus christus ad suam gratiā et
benedictionē: fontemq̄ baptisma
tis dono spiritus sancti vocare dig
natꝰ est. Hic signet femellā signo
crucis in fronte vel frōtibꝫ. Et hoc
signū sītē cru ✠cis qđ fronti bus
eius eaꝝ damꝰ: tu maledicte dya-
bole nunq̄ audeas violare. p ēpm

OEus ab [dñm nostꝝ. Amē
Ora ✠ham: deus Isa✠ac:
deus ia ✠cob: deꝰ qui tribus isra-
hel de egyptiaca seruitute liberasti.
p moysen famulū tuū de custodia
mandatoꝝ tuorū monuisti in de-
serto. Et susannā de falso crimine

liberasti. Te supplex deprecor dñe
vt liberes hanc has famulã as tu
am as A de potestate dyaboli ꝛ p
ducere eam as digneris ad gra-
tiam baptismi tui. Per xp̃m dñm
nostrũ. Amen. Repulsio dyaboli

Ego maledicte dyabole re-
cognosce sententiã tuam: ꝛ
da honorem deo viuo ꝛ vero: Da
honorem Jesu christo filio eius et
spiritui sancto. Et recede ab hac is
famula bus dei A. quia istã assi
bi deꝰ et dñs noster Jesus christus
ad suam sanctã gratiã ꝛ benedicti-
onem fontemq; baptismatis: do-
no spiritussancti vocare dignatus
est. Et hoc signum. Hic fiat cru-
cem cum pollice in fronte vel fron-
tibus femellarũ. sancte cru ✠cis;

quod frōti eius damus: tu maledi
cte dyabole nunq̄ audeas violare:
Per xp̄m dn̄m nostrum. Amen:

Exorcizo te imū: Exorcizatio
de spirit⁹: per pa ✠ trē ⁊ fili-
✠ um: ⁊ spiritū ✠ sanctū: Ut exe-
as ⁊ recedas ab hac ys famla abs
dei N. Ipse eī tibi imperat male
dicte: damnate: qui ceco nato ocu-
los aperuit. Et quadriduanū laza
rum de monumēto suscitauit. Re-
pulsio dyabli sup femina: siue fe-
Ergo mellis: si plures sint.
male dicte dyabole recogno
sce sententiā tuā: et da honorē deo
viuo ⁊ vero da honorem iesu xp̄o
filio eius ⁊ spiritui sancto: et recede
ab hac his famula abus dei N.
quia istam as sibi deus ⁊ dominus

noſter Jeſus chriſtus ad ſuã ſanctam gratiã ⁊ bñdictionẽ fontẽq; baptiſmatis: dono ſpũſſancti vocare dignat⁹ eſt: ⁊ hoc ſignũ ſtẽ crucis ✠ faciat crucẽ cũ pollice in frõte: qđ fronti eius damus: tu maledicte dyabole nũq; audeas violare

Oꝛ ep̃m dñm noſtꝝ. Oratio

Ternã ac iuſtiſſimã pietatem tuã deprecor dñe ſancte pater oñps eterne de⁹. lumis ⁊ veritatis autor ſup hanc has famulam as tuã as N. vt digneris eã eas illuminare lumine intelligẽtie tue mũda eã as ⁊ ſanctifica: ⁊ da ei is ſcientiã verã: vt digna ne efficiaꝛ ãꝛ accedere ad grãz baptiſmi tui: teneat ant firmã ſpem: cõſilium rectũ doctrinã ſanctã: vt apta te ſit ſint

ad ꝓcipiendā gratiā baptismi tui: ꝑ dñm nostrū ihesū xp̄m filiū tuū: q̄ tecū viuit ⁊ regnat in vnitate spūs sancti de⁹. p oīa secula sec̄or. Amē

Hic faciat sacerdos crucem in fronte et in ore ⁊ in pectore: Si sint plures singularum tāgat pectora: ita dicendo. Dominus vobiscū. Sequētia sc̄i euāgelij sc̄dm Matheū

In illo tempore. Oblati sunt Ihesu paruuli vt man⁹ eis imponeret ⁊ oraret. Discipuli aūt increpabāt eos. Ihesus vero ait illis. Sinite illos: ⁊ nolite phibere eos venire ad me. Amen dico vobis: taliū est enī regnū celorū. Et cū imposuisset eis man⁹ abiit inde. Deide teneat ꝑsbiter manū sup capita sig̃ant ⁊ dicat Pater no. Aue maria. Credo in de.

Hec require in pncipio de masculis. Et cathecizet eos dicens.

Ne te lateat sathana iminere tibi penas: iminere tibi tormēta iminere tibi diē iudicij: diem supplicij sempiterni: diem qui vēturꝰ est velut fibanus ardens in quo tibi atqz vniuersis angelis tuis eternꝰ supueniet interitꝰ. Proinde dāna te atqz damnande da honorē deo viuo ⁊ vero. Da honorē Jesu xpō filio eiꝰ: ⁊ spūisancto. In cuiꝰ noīe atqz virtute pncipio tibi quicūqz es spūs immunde vt exeas ⁊ recedas ab hac his famula abꝰ dei. Aquā as hodie dūs noster iesus xps ad suā sanctā gratiā et benedictionē fontemqz baptismatis dono suū vocare dignatus est vt fiat ant ei

templū p aquā regeneratōis in rē
missionē oīm peccatoꝝ: in noīe ei⁹
dem dñi nostri Jesu xpi. Qui ven
tur⁹ est iudicare viuos ⁊ mortuos
et seculū p ignē. Amē. Deinde cum
digito tangat ei aures ⁊ nares cu⁊
sputo dicens Effeta ad aures. q̄d
est aperire in odorē suauitatis. Ad
nares ⁊ videat caute ne tangat la-
bia. Tu aūt effugare dyabole: ap-
ppinquabit enī iudiciū dei. Deinde
iducat pueros dicēs. Bñs custodi
at introitū tuum: et exitum tuum:
ex hoc nunc et vsq⁊ in scīm. Postea
stans circa fontē: interroget pueri
N. dicat. Abrenuncias sathane:
vel vulgariter widersagstu dē bo
sen geiste. Bñcio. Abrenūcio. Ich
widersag. Et oībus pompis eius.

Vnd aller seiner hochfart. Respō
sio patrini. Abrenuncio. Ich wi-
derseg. Et omnibus operibus ei⁹
Vnnd allen seinen werckẽ. Re-
sponsio. Abrenuncio. Ich wider
seg. Deinde interroget de credulí-
tate pueri. N. et dicat. Credis in de
um patrem oñipotentem creato-
rem celi ⁊ terre. Glaubest du in got
vatter almechtigen got schöpffer
hymels vnd erden. Rñsio. Credo:
Ich glaub. Interroget. Credis et
in Jesum xp̃m filium eius vnicu⁊
dñm nostr⁊: natũ ⁊ passũ. Glaubst
in iesũ xp̃m sein einigẽ sun vnsern
herren geborn vñ gelidten. Rñsio
Credo. Ich glaub. Credis ⁊ in spũ
sanctũ. sanctã ecclesiam katholicã
sanctorũ cõmunionẽ. Remissionẽ

peccatorum. Carnis resurrectionem
Et vitam eternā post mortē. Glaubestu in den heiligen geist: die heilige cristeliche kirchē: gmeinschafft der heiligen: vergebung der sünd: Yfferstendung des fleisches: vnd nach disem leben das ewig leben. Sñlio. Credo. Ich glaub. Deinde faciat crucē cū oleo sacrato: qđ dicitur oleū salutis in pectore et in scapulis pueri et dicat. Ego te li✠neo hic faciat crucē in pectore. Oleo salutis: in xpō iesu. ✠ hic faciat crucem inter scapulas dño nostro: deinde interroget sacerdos patrinū dicens Yis puerum leuare de fōte sacro. rñdeat patrinus: Yolo ich will. sacerdos. Et ego ꝓcipio tibi p salutem tuā: vt cū puer ad annos

discretiõis puenerit in fide recta eũ dem instruas: oratiõnẽ dominicã salutatiõnẽ angelicã: symbolũ apostolor illũ doceas. vulgariter si latine fuerit. Ich gebeiit dir by deiner selikeyt wañ das kint zu dẽ iarẽ d vernunfft kũpt dz du dz selb lernst den rechtẽ glaubẽ: das vater vnser Aue maria: vñ dẽ glaubẽ. Deinde interroget .N. dicat. Vis baptizari. Wiltu getaufft werdn. Filio: ja her ich wil. Tũc sacerdos manu sua fontem attingat baptismatis z trina vice fundat sup caput pueri scdm modum traditũ de masculis. ita tñ q aqua tãgat caput: z scapulas. Ego te baptizo in noie patris. Et fundat manu semel scdm modũ pdictũ. Et filiꝰ fundat scdo

et ſpūſſancti: fundat tertio. Deinde compater puer recipiat tenens eundem ſupra fontē baptiſmatis donec preſbiter criſma requirēs: ferat: interim quoq; ita dicēs. Deus oīnipotens: pater dñi nostri Jeſu chriſti: qui te regenerauit ex aqua et ſpūſſancto. quiq; dedit tibi remiſſionē oīm peccatorū. hic faciens ſignū crucis cū criſmate i vertice pueri ſic dicēs. Jſpe te lineat criſmate ſalu✠tis in xpo ieſu dño nostro: in vitā eternā. Amē. poſt hoc accipiat cappā i ponat ſup capita ſingl'arū i ad q̄libet ſingl'ariter vt leḡ dicat Accipe cappā cādidā ſanctā i īmaculatā: quā pferas ante tribunal ſācte trinitatis: vt habeas vitā eternā Amē. Vade in pa✠ce: fides tua te

Ordo ad baptisandū pu-
erum vtriusq; sexꝰ interrogādo nōia
singulorū dicēdo. Wie sollē die kin-
der heissen. Deinde insufflet in fa-
cies eorū dicendo. Exi īmunde spi-
ritus: et da locū aduenīēti spiritui-
sancto. Da honorē deo viuo et ve
ro. Presbiter faciat crucē in fronti
bus i pectoribus eorum dicens in
singlari ad quemlibet. Accipe sig-
naculū xpi: tam in fron ✠te: q̄ in
tor ✠de: sumite fidē celestiū precep
torū: tales estote moribus vt tem-
plū dei iam esse possitis euasisseq;
laqueos dyaboli leti agnoscite hor
restit ydola: respuite simulacra: co-
lite deū patrē oīpotētē: i iesū xpm
filiū eius. Qui cū deo patre viuit
et regnat in vnitate spiritussancti

per oīnia secula seculoꝝ. Amē. Dñs

Omnipotēs deꝰ [vobiscū

sempiterne deus: pater dñi nostri Jesu christi respicere digna re sup hos fideles tuos: qs ad rudimenta fidei vocare dignatus es omnem cecitatem cordis ab eis expelle. Dissrūpe oīes laqos sathane: quibꝫ fuerāt alligati. Aperi eis dñe manum pietatis tue: vt signo sapientie tue imbuti: omniū cupiditatū fetoribꝫ careant: ⁊ ad suauē odorē p̄ceptoꝝ tuoꝝ leti in ecclesia tua tibi deseruiāt: ⁊ pficiant de die in diem: vt ydonei efficiantur accedere ad gratiam baptismi tui; per cepta medicina tua. Per Christum dominum nostrum. Amen.

Salis exorcisatum require in prin

cipio agẽde: vbi agit de masculis: si in die dominico exorcizat⁹ defuerit. Accipiat ergo sacerdos de sale exorcizato: et mittat in os cuiuslibet infantis. Et interroget nomia eorũ et ad quẽlibet seorsum dicat. Accipe salem sapiẽtie: vt christus sit tibi propiciatus in vitã eternã. Pax tecum. Et cum spiritu tuo. Post datum salis dicat sacerdos: DEus patrum nostrorũ. Deus imense conditor creature: te supplices exoram⁹ vt hos fideles tuos respicere digneris propicius vt hoc primũ pabulũ salis gustantes: non diutius esurire permittas quominus tibo expleãtur celesti. Quatenus sint semp domine spiritu feruentes: spe gaudentes:

nomini tuo seruiētes. Perduc eos ad nouę regenerationis lauacrū: vt cum fidelibꝫ tuis promissionū tuarꝫ eterna premia consequi mereātur Per xpm dominū nostrū. Amen.

DEus Abra ✠hā: deus ysa ✠ac: deus iacob: ✠de⁹ qui moysi famulo tuo in monte synai apparuisti: et filios israhel de terra egipti eduxisti: deputās eis angelū pietatis tue: qui cūstodiret eos die noctuꝫ: te ꝙsum⁹ dñe vt mittere dignēris scm̄ angelū tuū vt sūr custodiat: et hos fideles tuos. Et perducat eos ad gratiā baptismi tui: per xpm dūm nostrū. Amē. Repulsio

EGo maledicte dy dyaboli abole recognosce sentētiam tuā: et da honorē deo viuo et vero:

da honorẽ ielu xpo filio eiꝰ ꝫ spũi
scõ: ꝫ recede ab his fidelibꝫ dei. ℟. q̃
istos sibi deꝰ ꝫ dñs noster ielus xps
ad suã sanctã gratiã ꝫ bñdictionẽ
fontẽq; baptismatis dono spũsscti
vocare dignatꝰ est. et hoc signũ sãc-
te cru ✠ cis: cũ pollice faciem crucẽ in
frontibꝫ eoꝝ: qđ nos frõtibus eoꝝ
damus tu maledicte diabole nũq;
audeas violare. p xpm dñm nostꝝ

DEus imortale psidi [Amẽ.
Oum oĩm postulantiũ libera
tio supplicãtiũ: pax rogantiũ: vita
credentiũ: resurrectio mortuoꝝ. Te
invoco sup hos fideles tuos. ℟. q̃
baptismi tui donũ petentes: eternã
leq; gratiã spũali regeneratiõe desi-
derãt. Accipe eos dñe q̃ dignatꝰ es
dicere: petite ꝫ accipietis: querite et

inuenietis pulsate ⁊ aperietur vo
bis. Deten itaq; premiū porrige: et
ianuā pāde pulsanti: vt eternā ce
lestis lauacri benedictionē cōsecuti
pm issa tui muneris regna pcipiāt

EGo male- [Repulsio dya-
dicte dyabole retognosce sē
tentiā tuā: ⁊ da honorē deo viuo ⁊
vero: da honorē Jesu christo filio
eius: ⁊ spūisancto: ⁊ recede ab his fi
delibz dei. A. quia istos sibi deꝰ et
dñs noster Jesus xp̄s ad suā san-
ctam gratiā ⁊ benedictionē fontiq;
baptismatis: dono spūssancti vo
care dignatus est. Et hoc signū san
cte cru ✠ cis: xū pollice facias crucē
in frontibus eoꝝ: qđ nos frontibz
eoꝝ damus: tu maledicte dyabole
nunq; audeas violare. Per xp̄m.

Qdām nostr̄ Amen. Bitat:
Exorcizo te immunde spūs. in
nomine pa✠tris:⁊ fi✠lij:⁊ spūs
✠ sancti: vt exeas et recedas ab his
fidelibz dei. A. Ipse eī tibi impat
maledicte damnate: qui siccis pedi
bus sup mare ambulauit: et petro
mergēti dexterā porrexit. Expulsio
Ergo maledicte dyabole dyaboli
recognosce sententiā tuā: ⁊ da ho-
norem deo viuo ⁊ vero. Da honore
rem Jesu xp̄o filio eius ⁊ spūisancto
Et recede ab his fidelibz dei A q̄
istos sibi deus ⁊ dominꝰ noster Je-
sus xp̄s ad suā sanctā gratiā ⁊ be-
nedictionē fontēq̄ baptismatis di
gnat̄ est. ⁊ hoc signū sācte cru✠cis: fac cru
cem: qđ nos frōtibus ponimus

d

Tu maledicte dyabole nunq̄ aude as violare. p ēm dñm nostr̄. Am̄

ETernam ac iustissimā pietatē tuam deprecor dñe sācte pater omnipotēs eterne deus: luminis i veritatis autor sup hos fideles tuos .N. vt digneris eos illuminare lumine intelligētie tue mūda eos i sanctifica: i da eis sciētiā veram: vt digni efficiant̄ accedere ad gratiā baptismi tui. teneāt firmā spem: cōsilium rectum. doctrinam sanctam: vt apti sint ad perripiendam gratiā baptismi tui. Per dominum nostrum Jesum christum filium tuū. Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus Per oīa secula seculor̄ Amē. Dñs vobiscum. Et cum spū tuo. Hic fa-

ciat crucē in fronte ⁊ in ore ⁊ in pect⁹ et singulor⁹ tangat pectora dicēdo

Sequentia sc̄i euāgelij scōm Ma

IN illo tpe oblati sunt theū Jesu paruuli vt manus eis imponeret ⁊ oraret. Discipuli autē increpabant eos. Jhesus vero ait illis. Sinite illos: ⁊ nolite prohibere eos ad me venire. Amē dico vobis: taliū est em̄ regnū celorū. Et cū imposuisset eis manus abijt inde

Post hec teneat p̄sbiter manū sup̄ capita singulor⁹ infantiū et dicat.

Pater noster. Aue maria. Credo.

Itē moneat p̄sbiter oēs astantes

ET te late⁹ orare ⁊ cathecizet sic. at sathana īminere tibi penas im minere tibi tormenta. īminere tibi diem iudicij: diē supplicij sēpiterni:

diē qui ventur⁹ est velut clibanus
ardens: in quo tibi atq; vniuersis
angelis tuis eter⁹ supueniet inte
ritus. Proinde damnate atq; dam
nande da honorē deo viuo et vero
da honorē iesu xpo filio eius: ⁊ spi
ritui sancto. In cui⁹ noīe atq; vir-
tute precipio tibi: quicūq; es spirit⁹
īmunde vt exeas ⁊ recedas ab his fi
delibus dei ℟ quos hodie dñs no
ster Jesus christus ad suam san-
ctam gratiam et benedictionē fon
temq; baptismatis: dono suo voca
re dignatus est. vt fiant ei tem plū
per aquā regenerationis in remis-
sionem omnium peccatoꝝ in noīe
eiusdē dñi nostri Jesu christi. Qui
venturus est iudicare vivos ⁊ mor
tuos: et sclm per ignē. Amē. Deīde

presbiter cū digito ⁊ oris sui sputo tangat eis aures ⁊ nares dicēs. Effeta. Ad aures qđ est apire: in odorem suauitatis Ad nares ⁊ videat caute ne tāgat sputo labia infantis dicēs Tu aūt effugare dyabole appropinq̄bit enī iudiciū dei. Inducat ad ecclesiā dicēs. Ingredimi ad ecclesiā dei vt mereami cōputari inter filios dei. In nomine patris ⁊ filij ⁊ spūssancti Amen. Postea stās circa fōtē interroget puer. Avnū post aliū ⁊ dicat. Abrenuncias sathane. vel vulgariter. widsagestu dē bósen geist. Gñsio Abrenūcio. Ich widersag. ⁊ oibs pōpis ei⁹. vñ aller leiner hoffart. Gñsio patrini Abrenūcio. Ich widersag. Et omnibus operibus eius. Vnd allen

seinen werckten Gelponsio. Abre
nuncio. Ich widersag. Deinde in-
terroget de credulitate pueri P. et
dicat. Credis in deū patrē oīnipo-
tentē creatorē celi ⁊ terre. Glaubstu
in got vatter almechtigē schepffer
himels vnd erden. Rñsio. Credo.
Ich glaub. Interroget. Credis et
in Jesum xp̄m filiū eius vnicū do
minū nostr̄ natū ⁊ passum. Glau
bestu in Jesum xp̄m seinē einigen
sun vnsern herrē geborn vñ gelitē
Rñsio. Credo Ich gelaub. Credis
et in spiritū scīm sanctā ecclesiā ka
tholicā. scōr̄ cōmunionem: remis
sionem peccatorum: carnis resur-
rectionem: Et vitam eternam post
mortē. Gelaubstu in den heiligen
geist: die heilige cristenliche kirchē.

gemeinschafft der heiligen vergebung der sünden: vfferstendunge des fleischs: vnd nach diesem lebē das ewig lebē. Finis patrini. Credeinde faciat cruce (do Ich glaub. cem cuz oleo sacro: qđ dicit oleū salutis. Primo in pectore: deinde in scapulis pueri: z dicat. Ego te linea: hic faciat pbiter crucē in pectore pueri oleo salutis in xpō iesu faciat crucē iter scapulas. dño nro. Deinde interroget sacerdos patrinum dicens. Vis puerū leuare de fonte sancto. Respondeat patrinus Volo Ich will. Sacerdos dicat. Et ego tibi precipio per salutem tuam: vt cum puer ad annos discretionis peruenerit: in fide recta eundem instruas. Orationem domi-

nitam: Salutationem angelicam et Symbolum apostolorum illum discas. Vulgariter dicat. si latinus fuerit. Ich gebeutt dir by deiner seligkeit: wann das kind kömet zu den iaren der vernunfft: das du daselbig lernest den rechten glauben. Das vatter vnser. das Aue maria. vnd den glauben. et interroget N. si dicat. Vis baptisari. wilt du getaufft werden. Ille. Volo ich will. Tunc sacerdos manu sua baptismū attingat ter fundens super caput pueri ita q̄ aqua tangat caput z scapulas dicēs. Ego te baptizo in noīe patris et filij z spūssancti. Deinde compater tenens puerū sup fonte. donec presbiter crisma requirēs ferat interim dicens. Deus

omnipotēs pater dñi nr̄i ihesu xp̄i: q̄
te regenerauit ex aqua et sp̄ũsancto:
quiq̄ dedit tibi remissionē oim pec-
catorũ tuor̄. faciat crucē cũ crisma
te in vertice dicēs. Ipse te lineat cri-
smate salu ✠ tis: in xp̄o ihesu dño
nostro i vitā eternā. Amē. Postea
accipiēs cappā ponat super caput
eius dicens. Accipe vestē candidā
sanctā et imaculatā: quam pferas
ante tribunal sancte trinitatis: vt
habeas vitā eternā. Amē. Vade in
pa ✠ ce. Fides tua te saluum fecit.
¶ De cōditionali forma baptismi
Si puer fuerit baptisand⁹ sub cō-
A. Si es (ditione: hec erit forma:
baptisatus non te rebaptiso. Sed
si nondũ baptisat⁹ es: ego bapti so
te in noīe p̄ris et filij et sp̄ũsancti. amē

¶ Ad reponendū z abluendū albas siue capas baptizatoꝝ. Oremus

OMnipotens sempi Oratio. terne deus q̄ regenerasti hūc famulum am tuū am: ex aqua z spū sancto: quiq̄ dedisti ei remissionem omniū peccatoꝝ: tribue ei cōtinentiā et longeuam sanitatē ad cognoscendam veritatis tue vnitatē. Per xp̄m dn̄m nostrū Amen.

OMnipotens sem Alia oro. piterne deꝰ q̄ñs: vt huic famulo tuo e. N. cōferre baptismatis renato et sobrietatē mentis z corporis infundere digneris: vt ad abluendas sibi albas aduenies spūs sanctus in eo ea peccata oīa nunc z semp extinguat. p xp̄m dn̄. Amē.

¶ Ordo minoris baptismi.

Ad baptizãdũ infirmũ: qñ dñ ad
ſuccurẽdũ. Dño ſacerdos accedẽs
ad infirmũ infantẽ ſufflet tribz vi
cibus in faciẽ infantis dicẽs ¶ Exi
immunde ſpũs: et da locum ſpiritui
ſancto paraclyto. et faciat crucẽ in
frõte eius dicẽs. In noie ✠ patris
z filij z ſpũſſancti: Deinde ptermiſ-
ſo maiori ordine dicat tũ. Et ter-
nã ac iuſtiſſimã pietatẽ. Fo. xiiij.

Edelã tuã Addẽs hãc oracẽz
dẽptor dñe ſancte pater omni
potẽs eterne deꝰ: quã diſtribuit hu-
manis infirmitatibz ẽps. Erige fa
mulũ tuũ am egritudinis lang-
uore deprellum ã: iomnẽ ſenſũ eiꝰ
dignare tuis viſitatiõibz refouere
quatenus adoptionẽ tuam poſſit
cum gaudio ſanitatis percipere:

expelle ab eo ea cuncta contrarie valitudinis tela: vt ad gratiam tuam gratanter occurrat. Geleua quem amredimere dignatus es: vt baptismi in illo lauacro palma non mortis: et glorioso semper baiulet quod accepit signaculum crucis. per eundem xpm dominum nostrum. Amen

Deinde imponat ei manum et dicat. Pater noster Aue maria et Credo in deum. Tandem catheriset eum his verbis. Nec te lateat sathanas immi.

Et reliqua omnia sicut in superiori ordine habentur si tempus patitur Alioquin statim baptizetur. Itaque nota quod ea que ad exorcizationem pertinent non sunt prermittenda nisi in necessitatis articulo. Et tunc cessante periculo debent suppleri: vt ser. Benedictio fontis cum cetu vniformitas in baptismo. suis tribus non fuerit bene dictus: vel cum fuerit renouandus.

Exorciso te creatura aque in nomine dei patris omnipotentis: et in charitate Jesu xpi filij eius: et spus sancti. Omnis virtus aduersarij: omnis incursio sa

thane: et oñe fantasma eradicare
z effugare ab hac creatura aq̃: vt fi
at fons aque salientis in vitã eter
nã. Et qui ex ea baptizatus fuerit:
fiat templũ dei viui: z spũs sanctus
habitet in eo in remissionẽ oim pec
catorũ. p eũ q̃ venturꝰ ẽ iudicare vi
uos z mortuos z scl̃m p ignẽ. Amẽ

Exaudi nos omps deꝰ Orõ.
et in huiꝰ aque substãtiã tu
am imitte virtutẽ: vt abluẽdi p eã
z sanitatẽ simul z vitã mereãt eter
nã. P xp̃m dn̄m. Amẽ Tũc infun
dat crisma i fontẽ in modũ crucis.
z dicat. Sanctificetur et fecundẽ
fons iste in nomine pa ✠ tris z fi-
✠ lij et spiritus ✠ sancti. Amen.

Modus absoluẽdi quẽ tenere debẽt curati circa confessos
Cũ peccator dixerit peccata sua iuxta conscientiã. pruden
ter interrogare eũ debet presbiter z fideliter docere viã salutis
secundũ quam arbitratus fuerit expedire. Si peccatorem

bene dispositū inuenerit ꝛ absolutione dignum: dicat.

Miſereat tui omnipotēs deus: dimittat tibi oīa pcta tua: custodiat te ab oī malo: conſeruet te in oī bono: pducat te in vitā eternā. Amē.

Orem⁹. Indulgētiā et remiſſiōem pcatoꝝ tuoꝝ tribuat tibi pi⁹ pat

Deinde (et miſericors dñs. Amen.

ponat ſibi penitentiā p̄o q̄litate pctōꝝ et cōditione pſone ſalutarē: qua ipoſita et a confitēte ſuſcepta: abſoluat eū. Primo ab excōmūicatione minori: deinde a pcatis: ita

Dñs noſter ieſus xp̄us p̄r (dicēdo ſuā magnā miſericordiaꝫ dignet te abſoluere. Et ego autoritate ipſi⁹ qua ego fungor. Sequitur forma quā dicat cū intētione abſoluendi

Abſoluo te a vinculo excōmūicationis minoris ſi ligaris: ꝛ abſoluo

te a peccatis tuis. In nomie patris ✠ et filij et spiritus sancti Amen.

¶ Ad visitandū ⁊ cōmunicandū infirmū. Antecz sacerdos apportet sacramentū eucharistie: accedat infirmum vt audiat eius confessionem attente et integraliter cum immoratione debita: secundū q̄ visum fuerit saluti infirmantis expedire et aduersa eius valitudo ꝓmiserit. Postea indutus superpellicio ⁊ stola deferat corpus dominicū ex ecclesia reuerenter. precedente eū aliquo qui portet lumen et tintinnet nolā ⁊ cum peruenerint ad locum infirmi dicat sacerdos.

Pax huic domui: et omnibus habitantibz in ea. Postea dicat has ꝑces. Saluū fac seruū tuū dñe: vel ancillā tuā. Deus meus sperātes in te. Mitte ei auxiliū de sācto. Et de syon tuere eū. vel eā. Nihil pficiat inimicus in eo vel ea. Et filius iniquitatis nō apponat nocere ei. Esto mihi dñe turris fortitudis: A facie inimici. Dñe exaudi oratiōnē meā. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Omīe sancte pater Oratio
ops eterne deus te fideliter de-
precamur vt accipiēti fratri nostro
sacro sanctū corp⁹ dñi nostri Jesu
xpi: tā corporis q̄ anie prosit ad re-
medium sempiternū. Q eundē xpm
Deinde hortet infir dnm no. Amē
mū confiteri: si q̄d in priori confessi-
one oblitus fuerit qua facta: vel si
nihil in cōscientia nouerit: faciat eū
dicere plente populo generalē confes-
siōez in lingua materna. Ich lin
diger mēsch ꝛc. Hat finita dicat pl-
biter. Miserea tui oipotēs deus ꝛc.
Indulgētiā ꝛ remiſ. vtā. Et absol-
uat eū dicendo. Dñs noster Jesus
xps p suā magnā misericordiam
te absoluat: et ego autoritate ipsi⁹
qua fungor absoluo te ab oīi vi-

culo excõmunicationis si ligaris.
Insup ego absoluo te a peccatis
tuis. In noie pa ✠ tris ⁊ filij ✠ et
spūssancti. Amē. Tādē cū magna
reuerētia porrigat ei eucharistiam
dicens. Corpus dñi nostri ihesu xpi
proficiat tibi in vitā eternā: Pax
tibi. vel dicat. Accipe viaticū dñi
nostri ihesu xpi qui te custodiat ab
hoste maligno ⁊ perducat te ad vi
tam eternam. Amen. ¶ Deinde
abluat digitos vino vl' aqua ⁊ det
infirmo lotionē: Et dicat psalmus

DEus miserea nr̄i ⁊ bñdicat
nobis: illuminet vultū suū
sup nos ⁊ misereat nr̄i Ut cognos
tam⁹ in ira viā tuā: et in oībus gē
tibus salutare tuū. Cōfiteant tibi
ppli de⁹: cōfiteant tibi populi omēs

Lętent̄ et exultent gentes: qm̄ iudicas pplos in equitate: ⁊ gētes in terra dirigis. Confiteant̄ tibi populi de⁹: confiteant̄ tibi populi oēs terra dedit fructū suū. Benedicat nos deus de⁹ noster: bēdicat nos deus: ⁊ metuāt eū oēs fines terre. Kirieleyso. Xpe eleyso. Kirieleyso. ꝓces. Saluū fac famlū tuū vel ancillā tuā. Deus me⁹ sperāte in te:

OEus infirmitatis Oratio: humane singulare p̄sidium: auxilij tui sup infirmū ā tuū am ostēde virtutē vt ope misericordie adiut⁹ta ecclie tue sctē incolumis repsentari mereat. Pxpm do.

Exaudi nos dne sācte Alia: pr̄ omnps de⁹: et mittere digneris sanctum angelū tuū de celis

qui custodiat: foueat: visitet: ⁊ defē-
dat oēs habitātes in hoc habitacu
lo: ℘ xp̄m. Tandē dicat ꝯcludēdo
Benedictio dei patris oñpotētis:
⁊ filij: ⁊ spūssancti: descendat sup te
Oñ infirm⁹ [⁊ maneat semp. Am̄
pter vomitū aut aliud infirmita-
tis rōnabile īpedimētū nō fuerit cō
municād⁹: pōt sibi oñdi corp⁹ dñi
ad ipsi⁹ infirmi maiorē deuotionē
Et digitor lotio sibi dē si voluerit
dicendo ps̄. Deꝰ misereat. Oratio

OMps sempr̄ne deꝰ q̄ subue-
nis i periculis ⁊ necessitate la-
borātibz: maiestatē tuā sup̄plices ex
oram⁹ vt mittere digneris scm̄m āge
lū tuū: q̄ famlū ā tuū ā i angustijs
⁊ nēcitatibz laborātē ꝯsolatiōibz at-
tollat: q̄bz ⁊ de p̄nti auxiliū ⁊ eterna
remedia ꝯsequat. ℘ xp̄m.

¶ Circa infirmos considerāda.

☞ Notandū: q infirmo/de cui⁹ morte timetur/nulla pe-
nitētia est īponēda: nisi talis fuerit penitētia: quā statim posset
et vellet implere. Sed innotescēda est sibi per modū cōsola-
tionis: et non horroris: dicendo Si esses sanus: talem tibi
iniūgerem penitētiā vel Si cōualueris istā agas penitētiā
De hoc clarā habes doctrinā in cōfessionalibus doctorum.

☞ Notandū q si infirmus fuerit excōmūicationibus vel
alijs censuris innodatus: a iure vel ab homine latis Sacer-
dos cora testibus accipiat ab eo cautionē pignoraticiā aut
fideiussoriā vl saltē promissoriā: q infra mensis spaciū p⁹ cō
nalescētiā suā velit parere iuri: si cōualuerit. Si aūt migue-
rit ex hoc seculo: q velit oia bona sua que reliquerit. obliga-
ta fore satisfactiōi et pēsaz iuris ⁊ creditoriū⁹: vl illis quos
lesit. Cautione tali recepta eū cora testib⁹ absoluat ab excō-
municatioib⁹ ⁊ alijs cēsuris: restituēdo eū vnitati sācte ma-
tris ecclē. Deīde audiat eius cōfessionē. ⁊ sacramēta penitē
tie: eucharistie: ac vnctionis extreme sibi cōmunicet. scōm q
necessitas postulauerit Et si illa infirmitate decesserit: corp⁹
suū sepeliri debet ecclesiastica sepultura si saltē scōm p̄ceptuz
ecclē in pasca p̄cedēte cōmunicauerit. Nec oportet iudicē licen-
tiam ad hoc requirere. nisi pascalē neglexisset ꝛmuniōez aut
alia sub esset cau sa propter quā ecclīastica sepultura sibi fo-
ret auferenda.

¶ Modus absoluendi talē ab ex-cōmunicatiōe Sacerdos primo di cat ps̄ Miserere mei de⁹ scōm mag nā. vel aliū penitētialē ps̄. Kirieleison. Xp̄eeleison. Kirieleison. Pa-ter noster. Preces. Saluū fac ser. vtis. Oratio.

DEus cui ꝓpriū est miserere sẽ-
per ⁊ parcere: suscipe deꝑcatiõnẽ nostrã: ⁊ hũc ãc famulũ am tuũ am quẽ am sentẽtia excõmunicatiõis ligatũ am tenet. miseratõ tue pietatis absoluat. Dꝑ xꝑm dñm n.

Forma absoluẽdi. EGo absoluo te a vinculo excõmunicatiõis qõ incurristi ⁊ restituo te sacramẽtis ecclesie: ⁊ cõmunioni fideliũ In nomie patris: et filij ⁊ spiritus sãcti. Si fuerit in multis excõmũicatõibꝫ dicat.

EGo absoluo te a vinculis excommunicationũ qõ incurristi: et restituo te sacramentis ecclesie et communioni fidelium In nomine patris et filij et spiritus sancti Amen

Bonum etiam foret. exprimere excõmunicationis causam dicendo

EGo absoluo te a vinculo excõmunicationis qõ incurristi propter contumatiam: vel iniectionem manuum iniciendi. aut aliam causam que fuerit.

¶ Sequitur de sacra unctione.

IAd visitandũ infirmos cũ oleo sacro Sacerdos veniat cũ incẽsu: oret in via septẽ psalmos penitẽtiales: si via lõga est: vsqꝫ ad domũ: vel ãte lectũ.

Domine ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me. Miserere mei qm infirmus sū: sana me dne qm ꝓturbata sūt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: sed tu dne vsq; quo. Conuertere dne et eripe aiaz meam: saluū me fac ꝓpter misericordiam tuā. Qm nō est in morte qui memor sit tui: in inferno aūt quis ꝓfitebitur tibi. Laboraui in gemitu meo: lauabo p singulas noctes lectū meū: lachrymis meis stratum meū rigabo. Turbatus est a furore oculi mei: inueterauī inter omnes inimicos meos. Discedite a me oēs q̄ operamini iniquitatem: qm exaudiuit dns vocē fletus mei. Exaudiuit dns deprecationē meā: dominus orationē meam suscepit. Erubescant et conturbent ve hemēter oēs inimici mei: ꝓuertant et erubescāt valde velocit

Glia. Ant. Sana me domine qm ꝓturbata sunt ossa mea: et aīa mea turbata ē valde sed tu dne ꝓuertere et eripe aiaz meā.

Beati quoꝝ remisse sunt iniquitates: et quoꝝ tecta sūt peccata. Beatus vir cui non imputauit dns pecc̄m. nec est in spū eius dol⁹. Qm tacui inueterauerūt ossa mea: dū clamarē tota die. Qm die ac nocte grauata est super me manꝰ tua ꝓuersus sū in erūmna mea dū ꝓfigit spina. Delictū meū cognitū tibi feci: et iustitiā meā nō abscōdi. Dixi confitebor: aduersū me iniustitiā meā dño: et tu remisisti impietatē pcti mei. Pro hac orabit ad te oīs scūs: in tpe opportuno. Verūtamē in diluuio aquaꝝ multaꝝ: ad eū non approximabūt: Tu es refugiū meū a tribulatiōe q̄ circūdedit me: exultatio mea erue me a circūdantib⁹ me. Intellectū tibi dabo: et instruā te i via hac qua gradieris firmabo sup te oculos meos. Nolite fieri sicut equus et mul⁹ q̄bus non est intellect⁹. In chamo et freno maxillas eoꝝ ꝓstringe: q̄ nō approximāt ad te. Multa flagella peccatoris sperantē aūt in domino misericordia circūdabit. Letami in dño et exultate iusti: et gloriami oēs recti corde.

Glia. Ant. Erat quidā regulus cuius filius infirmabatur capharnaū: hic cum audisset: quia Jesus veniret in galileam: rogabat eum vt sanaret filium eius. Psalmus.

ꝛ generationē. ℣ u exurgēs
dñe miserēberis syon: qꝛ tēpꝰ
miserēdi eius quia venit tps
℣ m placuerūt seruis tuis la-
pides eiꝰ: ꝛ terre eiꝰ misereb̄t
℟ t timebūt gētes nomē tuū
dñe: ꝛ oēs reges terre gloriam
tuā. ℣ uia edificauit dñs syo
on ꝛ videbit in gla sua. ℟ e
spexit in oratiōnē humiliū: et
non sprevit precē eoꝝ. ℣ cri
bant hec i generatiōe altera: ꝛ
ps hus q̄ creabit laudabit dñm
℣ uia pspexit de excelso sctō
suo: dñs de celo in terrā aspe
xit. ℣ t audiret gemit? cōpe
ditoꝝ: vt solueret filios inter
emptoꝝ. ℟ t annunciēt in syo
on nomē dñi: et laudē eius in
Jerusalē. ℣ n cōueniendo po
pulos in vnū ꝛ reges vt seruiāt dño. ℟ espondit ei in via
virtutis sue: paucitatē dierū
meoꝝ nuncia mihi. ℣ e revo
ces me i dimidio dieꝝ meorū i
gnatiōe ꝛ gnatiōꝝ ānī tui. ℣ ni
tio tu dñe terrā fundasti ꝛ ope
ra manuū tuaꝝ sunt celi. ℣ psi
peribūt tu aūt pmanes: ꝛ oēs
sicut vestimētū veterascēt. ℟ t
sicut opertoriū mutabis eos ꝛ
mutabunt: tu aūt idem ipse es
ꝛ anni tui nō deficient. ℟ filij
seruoꝝ tuoꝝ habitabunt. et se
men eoꝝ in scm diriget. ℣ la
Aū. ℣ ne descende vt sanes
filiū meum priusq̄ moriat: dī
cit ei ihc̄us: vade fili? tu? vivit

℣ Profundis cla
mavi ad te dñe do
mine exaudi vocē
meā. ℟ fiant aures
tue intendentes in vocē depre
cationis mee. ℣ i iniq̄tates ob
servaveris dñe dñe quis sustī
nebit. ℣ uia apud te ꝓpiciatio
est: ꝛ ꝓpter legē tuā sustinui te.
dñe. ℣ ustinuit aīa mea i ver
bo eiꝰ: speravit aīa mea in dño
℟ custodia matutina vsq̄ ad
noctem speret israhel in dño.
℣ uia apud dñm misericōdia ꝛ
copiosa apud eum redemptio
℟ t ipe redimet israel ex oīb?
iniquitatib? eius. ℣ lia. Aū.
℣ ne non sum dignus vt in
tres sub tectū meū: sed tantū
dic verbo ꝛ sanabit? puer me?.

℣ Omine exaudi ora
tionē meā: auris
percipe obsecratio
nē meā in veritate tua exaudi me i tua iustitia.
℟ t non intres in iudiciū cū
seruo tuo: qꝛ non iustificabit
in cōspectu tuo omnis viuens.
℣ uia psecut? est inimic? aiam meam: humiliavit in terra
vitā meā. ℟ ollocavit me in
obscuris sicut mortuos seculi.
ꝛ anxiat? est sup me spūs me?
in me turbatum est cor meum.

Memor fui dieꝝ antiquorū
meditat⁹ sum in oibus op⁹
tuis in factis manuū tuaꝝ me
ditabar. Expandi man⁹ me
as ad te: aia mea sicut terra sī
ne aqua tibi. Velociter exau
me dñe: defecit spirit⁹ meus.
Non auertas faciē tuā a me
z silis ero descēdētib⁹ in lacū.
Audita fac mihi mane miseri
cordiā tuā: quia in te speraui.
Nota fac mihi viā in q̄ am
bulē. q⁹ ad te leuaui aiam meā
Eripe me de inimicis meis:
dñe ad te confugi: doce me face
re voluntatē tuā: q⁹ deus me⁹
es tu. Spūs tuus bon⁹ dedu
cet me in terram rectā. ꝓpter no
mē tuū dñe vivificabis me. in
equitate tua. Educes de tri
bulatiōe aiam meā: z in miseri
cōia tua dispdes inimicos meos
Et pdes oēs q̄ tribulāt aiaz
meā: q̄m ego seru⁹ tu⁹ sū. Ad
Vū sol aūt occidisset oēs q̄ ha
bebāt infirmos varijs lāguori
b⁹ ducebāt illos ad iesū z cura
bāt. ¶ In ipso introitu dicat

O Axhuic domui z oibus ha
bitantibꝫ in ea. Rēdit dñe
domū istā. z oēs habitantes in ea.
Sit in ea sanitas: z sāctitas: fides
spes z caritas. Deinde accedat ad
infirmū interrogādo dicat. Quis vo
caris. Rēdit Bernardus vel nico
laus. dicat. Desideras sacramētū
extreme vnctionis. rēdit. Deside
ro. si nō desiderat nō dei ei. Et inter
roget infirmū. Credis q̄ ꝓter ꝑces
sitō q̄ dñs velit exaudire ꝑces nras

Kñdit. Credo. Oremꝰ. Oret sacerdos ad infirmū z astātes. Inuocemꝰ deū z sctōs suos p salute huiꝰ infirmi.

Kirieleyson
Oxpiste leyson
Xpe audi nos
Saluatoꝛ mūdi
adiuua eū veleā
Sctā Maria oꝛ
Sctā dei genitrix
Sctā virgo virginum.
ctē michael oꝛ
ctē raphael oꝛ
Sctē gabriel ora
ctē Yriel ora
Oēs scti angeli
z archāgeli orate
ctē petre ora
ctē paule ora
ctē andrea oꝛ
Sctē iohānes o
ctē iacobe oꝛ
ctē philippe o
ctē bartolōee
Sctē mathee oꝛ
ctē thoma oꝛ
ctē iacobe oꝛ
ctē symon oꝛ
Sctē tathee ora
ctē mathia oꝛ
ctē marie oꝛ
cte luca ora p
Sctē Barnaba
Oēs scti apli z euangeliste. orate.

Oēs sancti innocentes. Orate pro eo: vel p ea.
Sancte Stephane. ora p eo vl ea
Sctē Cristoffere
Sctē Eraclme: oꝝ
Sctē Sebastiāe. ora p eo: vel ea
ctē Corneli or
ctē Laurēti or
Sctē vincēti ora
ctē Georī ora.
ctē Albane or
Sctē Clemens o
ctē Vite ora p
Oēs scti martires: orate p eo.
Sctē martine or
Sctē nicolae ora
ctē Liborī ora
ctē Siluester o
ctē gregorī oꝝ
ctē egidi: oꝝ p
Sctē seuerine or.
ctē remigi ora
ctē Hilari ora
ctē Galle ora.
ctē bernarde o
ctē anthoni. o
Oēs sācti confessores Orate p
Sācta katheria
ctā margreta.
ctā agnes ora
Sctā agata ora
ctā Lucia ora
ancta Maria

magdalena: ora gies ⁊ vidue. ora-
ctã Affra ora te pro eo vel ea.
ctã Cecilia or℟ ℣ ñes sti ora te
Sctã Vrsula o. ℣ ropicius esto.
ctã Otilia ora ℣ parce ei domine
ctã barbara o ℣ ropic⁹ esto. li-
℣ ñes sãcte vir- bera eũ eã dñe.
A b oi malo libe. A damnatiõe
ppetua. l. A b ira tua l. ℣ er incar
natiõez tuã. li. ℣ er aduẽtũ tuũ. li.
℣ er natiuitatẽ tuã. li. e. ℣ er cru-
cem ⁊ passionẽ tuam. li. ℣ er mor-
tem ⁊ sepulturã tuã. li. ℣ er resur-
rectionẽ ⁊ ascensionẽ tuam. libera.
℣ er gratiã sancti spiritus. li. eum
℣ ercatores. Te rogã⁹ audi nos.
Ut pacẽ ⁊ sanitatẽ ei donare dig-
neris. Te ro. Ut cordis ꝓpunctio-
nem fontẽz lachrymar℟ ei donare

digneris. Te ro. Ut gratiã ſãcti-
ſpũs cordi ipſius infundere digne
ris. te ro. Ut ad gaudia eterna p-
ducere eũ eã digne. te. ro. Ut nos
exaudire digneris. te ro. Fili dei.
Te ro. Agne dei qui tollis pecta
mundi. Parce ei dñe. Agne dei q̃
tollis pecrata mundi. Exaudi nos
dñe. Agne dei qui tollis pecrata
mundi dona nobis pacem. Xp̃e
audi nos. Kirieleyſon. Xp̃eley-
ſon. Kirie leyſõ. Pater noſter. Et
ne nos induras. Oñe exaudi ora
tionẽ meã: Et clamor meꝰ ad te ve.

Omnipotẽs Oñ. Bñs vo.
Sempiterne deus qui p bea
tum applm tuũ dixiſti. Infirma-
tur quis in vobis. inducat preſbi-
teros eccleſie. et orent ſup eum: vn-

gentes eũ oleo in nõe dñi ⁊ ōratio fidei saluabit infirmũ. et alleuabit eũ dñs ⁊ si in pctis sit dimittent ei. Te supplices exoramꝰ: vt hic her famulꝰ la tuꝰ a ꝑ ministerium nostre vntiõis: ⁊ donum pietatis pctõꝝ suorũ veniã ꝯsequi ⁊ ad vitã eternã puenire mereat. ℙ dñm nostꝝ ihesũ xpm fi. tu. q̄ te. ℣ersicli. ℣ominus opem ferat illi supⁱ lectũ doloꝛis eius. ℣niuersum stratum eiꝰ versasti in infirmitate eiꝰ. ℟ go dixi dñe miserere mei. Sana aiaꝫ meã: qꝛ pecaui tibi. ℟ exaltet manꝰ tua dñe. ne obliuiscaris pauperꝝ tuoꝝ in finẽ. ℟ ibi derelictꝰ est paup. oꝛphão tu eris adiutoꝛ. ℟ e sideriũ paupũ exaudiuit dñs. ꝑparatõeꝫ coꝛdis eoꝝ audiet auris tua

M ifica misericordias tuas Qui saluos facis sperantes in te. O ñe exaudi oratione mẽ. Et clamor me⁹ ad te veniat. O ñs vo. O ñ̃.

R Espice dñe famulũ am tuũ am infirmitate sui corporis laborantẽ ⁊ aiam refoue quã creasti: vt castigatione emundatam sentiat tua medicia saluatã. P dñ.

¶ Hic si confessus infirmus fuerit in breui: generalis cõfessio premittat. Si aũt in longo non fuerit confessus: in primo ꝓfiteatur infirm⁹ per se si potest deinde presbiter faciat generalẽ absolutionẽ sup infirmum: vt capax fiat gracie sacramenti. Deinde tincto pollice in oleum dicat

I n nomine patris: ⁊ filij: ⁊ spirit⁹ sc̃ti. Ungo te oleo ꝓsecrato. Extũc inungat dicendo: et p istã vncti✠onem. ⁊ pijssi ✠ mã misericordiã suam indulgeat tibi dñs quicq̃d deliquisti p visũ. p xp̃m. d. n. Amẽ. Pax tecum. Et cum spiritu tuo.

¶ Hec verba ad singulos tactus: scz primo in oculis: scdo in auribꝫ: tertio in naribꝫ: quarto in ore: ꝗnto in manibꝫ: sexto in pedibus repetunt. Et p istam vnctionē ad aures dicat quicquid deliquisti p auditū. Ad nares. ī p istā vnctionē: quicquid deliquisti p odoratū. Ad os: ī p istā vnctioē: quicquid deliquisti per gustū. ad manꝫ: ī p istā vnctionē: quicquid deliquisti p tactum. Si est ꝑsbiter inungant sibi manus ab extra. Ad pedes dicat: Et p istam vnctionē: quicꝗd deliqsti p incessum pdū. Per xpm dñm nostrū. Amē. Pax tecū. Et cū spiritu tuo. Peracta vnctione dicat:

RÉspice dñe propitius super hunc famulū

am tuum am:⁊ opē ferre dignare
sup lectū doloris eius. impone ma-
num tuam manui nostre: et impe-
ra egritudini eius: ⁊ nostrā pec-
catorū dextrā spernat infirmitas.
Sed ad inuocationē tui nois vere
atur et fugiat: vt sanitati pristine
restitutus exurgat: ⁊ sancte ecclesie
tue presentetur incolumis. Oēm
dūm n. Amē. Deinde bñdictio dat
Dominꝰ ihesus: sup infirmū.
Oēs apd̄ te sit: vt te dextera
dat: Intra te sit vt te refi
ciat: circa te sit vt te cōseruet. Ante te sit: vt
te deducat. Post te sit vt te exhorte-
tet. Super te sit vt te vndiq; muni-
at ⁊ bene dicat. Spiritussanctꝰ
descendat ⁊ maneat sup te. Amen.
Propicietur dñs cunctis iniqui-

tatibus tuis. Amē: Et sanet omnes languores tuos Amen. Redimatq; de interitu vitā tuā Amē. Et faciat in omnibz bonis desiderium tuum. Qui solus in trinitate vnus deus viuit et regnat in secula seculoz. Amen. Pax tecum.

Post hec sacerdos ymaginē crucifixi infirmo ostendat: et eū ad deuotionē prouocet: instruatq; eum: vt xpi passionē in mente sua iugiter retineant: ¶ Interrogationes facte de infirmo morieti. Credis oia q̄ sunt fidei christiane: ℟. Credo: Gaudes te mori in fide christiana: ℟. gaudeo: Recognoscis te deum multum offendisse: ℟: Recognosco. Doles de oi offensa: ℟. Doleo. Proponis decetera ab oi offensa pcti mortal' abstinere: ℟

Diuino auxilio mediante proponō: Credis te meritis passionis redemptoris nostri ꝫ non proprijs ad gloriā peruenire: ℟. Credo. Vltimo dicat. Si occurrerit tibi inimicus dyabolus semp ei opponas merita passiōis xp̄i redēptoris ꝫ saluatoris nostri.

Ad sepeliendum mortuum

¶ Cum vadis ad domū vbi iacet mortuus potes dicere septē ps̄: vel Miserere. vel aliū quē scieris. In domo aūt dic sup funus. Miserere Kirieleyson. Xp̄e eleyson. Kirieleyson: Pater noster. Et ne nos. v̀. A porta inferi. Erue dñe animas eorū v̀. In memoria eterna erūt iusti. Ab auditione mala non timebūt. Requiem eternam dona. Requiescāt in pace. Oñe exau. Et cla. Oñs vo Si masculus

OMps sempiterne deꝰ Oraꝫ. cui nunq̃ sine spe misericor die supplicaꝫ ꝓpiciare anie famuli tui: vt q̃ de hac vita in tui nois cõ- fessione decessit: sctõꝝ tuoꝝ nume- ro facias agregari. ℗. Oraꝫ

IDeliũ deus oĩm conditor et redemptor animabz oĩm fideliũ defunctorum remissionẽ cunctorũ tribue peccatoꝝ vt indulgentiam quã semp optauerũt: pijs supplicationibz cõsequanꝫ. Qui viuis ꝛ reg. deus. ℗. Deinde thurificeꝫ aspgatur ꝛ deporteꝫ. Si est femella dic

INclina qñs hãc orationẽ. Ideñe aurẽ tuã ꝑcibz nr̃is q̃bz misrõiã tuã supplices exoramꝰ: vt aiam famule tue quã de hoc seculo migre iussisti: in pacis ac lucis regi

onestitual⁊ strōr tuor cetui iube as esse cōsortem. ℣. Oro. Fideliū. vtſ. ¶ Cū veneris ad sepulchrū imponat mortuꝰ: et dic. Miserere. De profundis. oīa vtſ. Deinde p: ijce tribꝰ vicibus de terra supꝫ mor tuū: dicendo qualibet vice. De ter ra plasmasti me⁊ carne induisti me redemptor meus dñe resuscita me in nouissimo die. Postea thurifi cetur⁊ aspgat⁊ sepeliat: dicendo si placeat. Hoc⁊ odore celesti pascat aīmā tuā deus. ¶ Circa volen tes ꝯtrahere matrimoniū notādū

☞ Expedit oīno vt volentes ꝯtrahere matrimoniū prius ꝯfitean̄ pcā sua: vt penitentiali absolutiōe mundati nō po nāt obicem gratie sacramentali: ⁊ eo salubꝰ inchoare va leant nouū viuendi statū. Sacerdos aūt in tali ꝯfessiōe di ligenter prouideatꝫ discrete inquirat de impedimētis ma trimonij: nec noīet ea impedimenta: vt ꝯfitens eo audentiꝰ exprimat. qđ si inuenerit impedimentū nullatenꝰ admittat tales ad ꝯtrahendum. Si aūt per seipsos antea ꝯtraxerint matrimoniū tale non solēniser: nisi legitima dissensiosuper huiusmodi impedimento fuerit facta. ¶ Caute tamē agat

ꝓfessor: vt ꝓfessionis sigillū non violet: hortet inq̄ ꝑsonam ꝓfitentē in ꝓfessione: vt ꝑpter salutē anime sue tale impedimē tum extra ꝓfessionē dicat aut desup impetret dispensationē vel si dubitauerit quid agendū fuerit in tali casu: ꝓfessor cō silliū a vicario vel penitentiario episcopi petat. Cum aūt nul lum inuenerit impedimentū vtrumq̄ informet diligenter in confessione: qualiter in matrimoniali statu fideliter: pacifice pudice: ⁊ honeste viuendū sit in timore dei.

Ordo ad introducē dum sponsam vbi consuetudo habet

Primo sacerdos inquirat nomina vtrientiū Et inquirat ab vtrisq̄. Primo. vtrū sint excōmunicati. Secūdo. An aliquis ex eis cum aliquo alio prius cōtraxerit Scḧinc inquirat: si gradibus cōsanguinitatis vel affinitatis: aut cognatōnis spiritualis/a iure prohibitis/coniūcti fuerit: quibus per singula negātibus: manus dextra sponsi et sponse copulentur Et queratur primo a sponso.

Accipis. ℣ in vxorem legitimā: Et dicat sponsus. Volo. ich will. Et ꝓsequenter inquirat etiā ab ipsa sponsa. Accipis. ℣ in maritū legittimum dicat Volo. Ich will

Quibus assentientibus copulentur mutuo: et matrimonialiter cō iungentur verbis aptis aut per añuli traditionē si est cōsuetuo loci quo facto dicat presbiter **Ideo matrimoniū p vos contractū ratificō et confirmo. In**

nomine patris et filij ⁊ spūssancti.
Deinde intrās ecclīaz aspergat aq̄
bñdicta eosdē ⁊ data stola ad ma-
nus sponse introducant cū versi.
Bñs custodiat introitū vestrū et
exitū ex hoc nunc ⁊ vsqz in seculum
Beati oēs Introeūdo dicat.
q̄ timēt dñm: qui ambulāt i
vijs eius Labores manuū tuaz
qui māducabis beat⁹ es ⁊ bene tibi
erit. vxor tua sicut vitis habūdās
in lateribz domus tue. Filij tui si-
cut novelle olivaz: in circuitu mē-
se tue. Ecce sic bñdicet homo: qui
timet dñm. Benedicat tibi dñs ex
syon: ⁊ videas bona iherusalē: oibz
diebus vite tue. Et videas filios
filioz tuorum: pacem sup israhel.
Glia patri. Kirieleyson. Xpeleyso

Kyrieleyson. Pater noster. Et ne.

¶ Ante altare contrahentes se inclinent: vbi saltem fuerit cō
suetudo. si autem non fuerit consuetudo sola sponsa altari
accedat. Et si spons⁹ fuerit virgo: non curando si sponꝰ bi
gamus fuerit. dicat sacerdos.

Saluos fac seruū tuū ⁊ ancillā tu
am. Sperātes in te dñe. Mitte eis
domie auxiliū de sancto. Et de syō
tuere eos. Domie exaudi orōez me
am. Et clamor meꝰ ad te veiat Do
minꝰ vobiscū. Et cū spiritu. Orō.

Creator celi ⁊ terre. q̄ primos
parētes nostros adā ⁊ euā
bona societate copulasti. Bene ✠
dic ⁊ sācti ✠ fica hos adolescētulos
⁊ semina in eis semē vite eterne fru
ctum vētris: tibi placeāt: te diligāt
⁊ ate deo viuo ⁊ vero imperpetuū
nunc̄z recedāt. Per christū dñm.

Deinde euāgeliū iohānis legetur
Initiū sācti euāgelij scōm Joānē

In principio erat verbum. ⁊ verbum erat apud deum ⁊ deus erat verbum. hoc erat in principio apud deū. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factū est nihil dō factuz est: in ipso vita erat. Et vita erat luz hoīnuz Et luz in tenebris lucet: et tenebre eū nō cōprehēderūt. Fuit homo missus a deo cui nomē erat iohannes. Hic venit in testimoniū vt testimoniū phiberet de lumine: vt oēs crederēt per illū. Nō erat ille luz: sed vt testimoniū perhiberet de lumine. Erat luz vera que illuminat omnē hoīem veniētem in hūc mundū. In mūdo erat Et mūdus per ipsum factus est. Et mūdus eū non cognouit In pria venit et sui eū nō receperūt. Quot-

quot autē receperūt eum: dedit eis
potestatē filios dei fieri. his qui cre
dūt in noīe eius: q̄ nō ex sāguinibz
neq̄ ex volūtate carīs neq̄ ex volū-
tate viri: sed ex deo nati sūt Et v̄bū
caro factū est et habitauit ī nobis:
et vidimus gloriā ei⁹ gl̄iam qua-
si vnigeniti a patre. Plenuz ḡtia ⁊
veritate. ¶ Et ex tūc sup virginē et
sponsum detur benedictio dicēdo.

DEus pater: de⁹ fili⁹: de⁹ spiri
tussanctus: trin⁹ ⁊ vnus: vo
biscū sit. ⁊ ipse cōiungat vos. Im-
pleatq̄ bene✠dictioēz suā in vo-
bis. Crescite et multiplicamini: ⁊ re
plete terram. Et bene✠dictio dei
omnipotentis patris et filij et spi-
tussancti descendat super vos et
maneat semper. Amen.

¶ Si autē sunt bigami: ambo vel saltem sponsa non fuerit virgo notorie: nō curādo de sponso an virgo fuerit: siue non: tunc omnia predicta post psal. Beati oēs dimittātur: et solū sequēs dicatur orō

OReteē deus quesumꝰ dñe fidelibus tuis dexterā celestis auxilij: vt q̄ te toto corde perquirāt: et que digne postulāt assequantur per

Ordo ad introducē-

dū mulieres pꝰ partū. vbi ē ꝛsuetudo sacerdos veniēs añ ecclīaz dicat

VI Aufer domine a famula tua cunctas iniquitates suas vt ad sctā sanctorū puris mereat mētibz introire Per xp̄m dñm nostrū. Psalmus.

Laudate pueri dñm: laudate nomē dñi Sit nomē domini benedictū: ex hoc nūc ⁊ vsqz in sclm Ab solis ortu et vsqz ad occasū: laudabile nomē dñi. Excelsus super

omnes gentes dñs ⁊ sup celos glia eius. Quis sicut dominus deꝰ noster qui in altis habitat: et humilia respicit in celo ⁊ in terra. Suscitãs a terra inopẽ: ⁊ de sterrore erigens pauperem. Vt collocet eũ cũ principibus: cum principibus populi sui. Qui habitare facit sterilem in domo: matrem filiorum letantez. Gloria patri et filio ⁊. Sicut erat. Vel presbiter legat psalmum: Si vult. Leuaui oculos meos. Pater noster. Et ne nos inducas in. Saluam fac ancillam tuam. Mitte ei auxiliũ domine de sancto. Dominus vobiscũ. Et cũ spũ tuo.

Omnipotẽs sẽpiter deꝰ. Orõ. ne deus: pater domini nostri ihesu christi Qui vnigenitum

tuum vna cū matre sua semp vir-
gine maria. post quadraginta di-
erum spaciū in tēplo p̄sentasti bñ-
✠ dicere dignare hanc famulam
tuam post partū tibi domino deo
nostro ad tēplum tuū purificādi
gratia p̄sentatā. Et concede, ppi-
tius vt sicut eam per nostrum offici
um: templum istud terrenuz intro
ducimus sic post finem vite p̄sēn-
tis regni celestis mereaī introituz.
Per eundem christum dominum
nostrum Amen. Et tunc asperga
tur aqua benedicta et introduca-
tur in ecclesiam. cum versi Domi-
nus custodiat introitum tuum et
exitum tuum. Deinde veniens ad
altare legat euangelium. Sancti
Johannis In principio erat ver-

bum vt supra.ec. Behinc det ei li-
brum ad osculandum. Et dicat.
Sit nomen domini benedictum.
Ex hoc nunc et vsq; in seculum. Ad
iutorium nostrū in nomine domi
ni. Qui fecit celum et terram. Ore-
mus. Bene ✠ dictio dei patris et
filij et spiritus sancti descendat sup
vos et maneat semper. Amen.

Ordo ad benedicēdū

cereos in festo purificatiōis marie.
¶ In purificatiōe beate marie fra-
tribz in choro stātibz dicit presbit̄:
Gaudi dñe plebē (Oremus.
tuā. ꝛq̄ extrinsec⁹ ānua tribu
is deuotiōe vēerari iteri⁹ assec̄ gra-
tie tue lucē ꝛcede. Per dñm nr̄m ihesū
cristum qui tecū viuit et regnat in.

Exeuntibus de choro Gñloziū. Postꝫ. Intrantibz aliā eccleſiaz cāto⁹ incipiat. ℟. Gaude maria. Finita añ. dicat ſacerdos Verſi. Poſt partū virgo inuiolata ꝑman. Deus in adiu. meū. Gloria. Deinde vadat cū miniſtris ſuis ad ſeſſū. Finita tercia eat ad locū vbi cādele conſecrāf ⁊ dicat. Oracioſa in ſpectu

SAncta maria [dñi Oro mater dñi noſtri ieſu chriſti ⁊ virgo ꝑpetua cum oñibz ſāctis interredere digneris pro nobis peccatoribz: vt mereamur ab eo adiuuari ⁊ exaudiri. Qui in trinitate perfecta viuit ⁊ regnat deus. Per oīa ſecula ſeculoꝝ. Amē. Oratio.

BEne ✠ dic dñe ieſu criſte hāc creaturā cere ſupplicātibus

nobis: ⁊ infunde ei per virtutẽ sctẽ
crucis tue bene ✠ dictionẽ celestẽ:
qui eam ad repellendas tenebras
humano generi tribuisti talẽ sig-
naculo sancte cru ✠ cis tue fortitu
dinem ⁊ bene ✠ dictionem accipi-
at: vt in quibuscunq; locis attensa
siue posita fuerit discedat dyabo
lus et contremiscat et fugiat palli-
dus cũ oñibz ministris suis de ha-
bitatiõibz illis in q̃bz fideles habi-
tant. Nec p̃sumat angelius inquie
tare seruiẽtes tibi: p inde supplices
q̃ñs domine: vt emittas sanctum
anglm tuũ raphaelẽ: qui euulsit ⁊
repulit a thobia et sara demonez
mortifer: eos ifestãtẽ. per huiꝰ tere
sãctificatiõez cõterat illum ⁊ disp-
dat de cũctis habitationibz colẽtiũ

deū: de basilicis: de domibus: de angulis: de lectulis: de refectorijs: de vniuersis locis: in quibus cūq; deo famulantes habitant ꝛ requiescūt dormiunt vigilant ambulāt: ꝛ oscitunt: nec audeat ille malignus amplius inquietare vel pauores īmittere sup illos quos sācti crismatis tui vnctione fecisti esse munitos. Qui cū deo patre ꝛ spūsācto viuis ac regnas deus. P oīa scla scloꝝ.

BEne ✠ dico te tera in noīe sācte trinitatis: vt sis vbiq; dyaboli effugatio: atq; omniū cōtabernaliū suoꝝ exterminatio adiuuante eadē sancta et indiuidua trinitate: que in vnitatis essentia viuit ꝛ regnat deus. Per omnia secula seculorum. Amen.

Omine sctē pater om Orō. nipotēs eterne deus qui oīa ex nihilo creasti: ⁊ iussu tuo per opera apum hunc liquorē ad perfectionem cere euenire fecisti: et qui hodierna die petitionem iusti symeonis īplesti: te humiliter deprecamur vt has candelas ad vsus hominū ⁊ sanitatē corporū et animarum siue in terra siue in aquis per inuocationē tui sanctissimi nominis et per intercessionē sancte marie semper virginis cuius hodie festa deuotissime celebrantur: ⁊ per preces omnium sanctorum tuorum bene ✠ dicere et sanctificare digneris: vt huius plebis tue: que illas honorifice in manibus desiderat portare: teq; cantando laudare:

exaudias voces de celo sancto tuo et de sede maiestatis tue et propitius clis oibus clamãtibus ad te quos redemisti pcioso sanguine filij tui. Qui tecum viuit ꝛ regnat deꝰ Per.

OMps sẽpiterne deꝰ: q Oñ hodierna die vnigenitũ tuum vlnis scti simeonis: in tẽplo tuo suscipiẽdũ pslentasti: tuã supplices deprecamur clemẽtiã. vt has cãdelas qs nos tui famuli: in tui nois magnificẽtia suscipientes gestare cupimꝰ luce accẽdas bñ ✠ dicere ꝛ scti ✠ ficare: atq; lumie supne bñdictiõis accẽdere digneris: qtenꝰ eas tibi domino deo nro offerẽdo digni: ꝛ sancta igne dulcissime caritatis tue succẽsa in tẽplo scte glie tue repꝛesẽtari mereamur. Per eundẽ dñm nrm.

Domie ieſu criſte lux ☩ ōrō. vera q̄ illuminas oēm hoīnē venientem in hunc mūdum: effunde bene ✠ dictionē tuā ſuper hos cereos. ⁊ ſācti ✠ fica eos lumine gratie tue: ✠ concede propicius: vt ſicut hec lumīaria: igne viſibili accenſa: nocturnas dēpellūt tenebras ita corda nr̄a inuiſibili igne eſt ſpiritus ſancti ſplendore illuſtrata: omnium viciorum cecitate careant: vt purgato mentis oculo cernere poſſum⁹ que ſunt tibi placita: ⁊ nr̄e ſaluti ſūt vtilia. quatenꝰ p⁹ huius ſeculi caliginoſa diſcrimina ad lucem indeficientem peruenire mereantur. ℙer te ihesu criſte ſaluator mundi: qui in trinitate p fecta viuis et regnas deus. ℙ oīa:

PEr omnia secula seculorū. Do

minus vobiscū. Sursum corda.

Gratias agam⁹ dño deo nr̄o.

Vere dignum et iustū est equum

et salutare. Nos tibi deo oīnipotēti

rerumq; oīm creatori: laudes assi-

duas perſonare: et munificẽcie tue

indeffeſſas ſemp grates perſolue

re: q̃ inter ceteras mundane con-

ditionis creaturas de liquore ae-

reo per apũ efficientiam: cerei pre

ciosa fieri voluiſti ſubſtantiã: vt

tibi inde debiti honoris famulat9

existeret. ⁊ nobis vsus necessarius

proueniret. Proinde immensam

clementiam tuam domine sup9

pliciter obsecramus: vt super has

candelas benedictionis tue mun9

infundas: vt oēs eas in xp̄i vicem

manibz portantes eiusdē sacri tui

spiraminis grā qua beat⁹ symeon

replet⁹ fuerat imbui mereāt. Qui

hodierna die vnigenitū tuū: dūm

ihm̄ lumē eternū a parētibz in tem

plo p̄sentatū: i vlnas suas accepit

reuelāte spūsctō: ita ꝓphetando di

xit. Nunc dimittis seruū tuū dñe:

scd̄m verbū tuū in pace: quia vide

runt oculi mei salutare tuū qd̄ tibi

eterno patri sctōq; spūi coeternū ⁊

toeq̃le viuit et regnat in scl'a scl'oꝝ

OMnipotens sempiterne deus qui p moysen famulũ tuũ purissimum olei liquorẽ ad luminaria ante cõspectũ tuũ iugiter ꝛcinnãda pparare iussisti: bñe dictiõis tue gratiã sup hos cereos benignus infunde quatenꝰ ãmini strent lumen exterius: vt te donãte lumẽ spiritꝰ tui: nostris non desit in mentibꝫ interius. Pxpm dñm nostꝝ. Amẽ. Illa aũt finita cãtet Añ. Lumẽ ad revelationẽ gentiũ ⁊ gloriã plebis tue israhel. Nunc dimittis seruũ tuũ dñe: scdm ꝟbũ tuum in pace: Quod parasti ante faciem omniũ populoꝝ. Glia.

¶ Et interim aspergãtur cerei cũ aqua benedicta et thure adolean tur. postea omnes accipiãt candelas de manu põtificis; vel ebdui,

OMnipotẽs sempiter-no. ne deus qui vnigenitũ tuũ ante tempora de te genitũ: sed tpaliter de maria virgine incarnatũ lumen verũ ⁊ indeficiens: ad depellendas humani generis tenebras: et ad incendendũ lumẽ fidei ⁊ veritatis in mundũ misisti: ꝛogamꝰ ꝓpiciꝰ vt sicut exteriꝰ ꝛoꝛporali: ita etiã interius luce spiritali mereamur irradiari ꝙ eundẽ d. n. ihesũ xpm fi. tuũ q̃ tecũ vi. ⁊ re. in vnitate spũsancti deꝰ p oĩa secula seculoꝝ. Amẽ: Tunc incipiat cantoꝛ An. Aue gratia plena dei genitrix virgo: ex te enim oꝛtus est sol iusticie illuminãs que in tenebris sunt: letare ⁊ tu senior iuste: suscipiens in vlnas liberatoꝛẽ ani

marū nostrax donante nobis ꝛ re-
surrectionē. Interim attendāt cā-

FLumi- delas. ꝛ dicat Orō.
na qūs dñe populū tuū et:
splendore glorie tue cor eius semp
attende: vt saluatorē suū intessan-
ter agnoscat: ꝛ veraciter apprehen-
dat. Bñm no. ihesū xp̄m fi: tu. q̄ tecū
vi. ꝛ reg. in vni. sp. d. p. Tunt atte-
dant duo presbiteri ꝛ tollant arcā
cantore incipiente. Añ. Adorna
thalamū tuum syon: ꝛ suscipe re-
gem xp̄m. amplectere mariā q̄ est
celestis porta: ipa eū portat regem
glorie noui luminis: subsistit vir-
go: adducens in manibꝫ filiū ante
luciferū: quem accipiens symeō in
vlnas suas: predicauit populis do
minū eū esse vite ꝛ mortis ꝛ salua-

tozem mūdi. Sc̄tūbz aūt ante ia-

OAnuas ecclesie dicat Oro.

Oq̄sumus dñe populo tuo in uiolabilē fidei firmitatē: vt qui vnigenitū in tua terū gloria sempiternum in veritate nostri corpis: natum de matre vgine cōfitētur: et a pl̄entibz liberent aduersis: a mālu-ris gaudijs inserant. Per eūdem dñm nostrū iesum xp̄m filiū tuū: q̄ terū viuit et regnat in vnitate spiritussancti de⁹. Tūc incipiat cātor Anthi. Eum inducerēt. Ps̄ Bene

OOmi- dict⁹ sine glia. Oro.

One iheſu criste: qui hodierna die i nostre carnis substātia inter homines apparēs: a parētibz in tē-plo es pl̄entatus: quē symeon venerabilis senex: lumine spirit⁹ tui

irradiatus agnouit: suscepit et benedixit: prestat, ppitius: vt eiusdē spiritus sancti ḡtia illumiati atq; edocti: te veraciter cognoscam⁹ et fideliter diligam⁹. Qui cū deo patre ⁊ spiritu sctō viuis ⁊ regnas de⁹ p oīa.

RESPŌSUM accepit symeon a spiritu sancto: non visurꝰ se mortem nisi videret xp̄m dñi: et cū induceret puerū in templū accepit eum in vlnas suas: ⁊ benedixit deum ⁊ dixit. Nunc dimittis dñe seruum tuū in pace. Sequit benedictio vini qui amor sancti Johannis euangeliste vocatur.

DEus ⁊ pater domini nostri Jesu christi: cuius verbo celi firmati sunt: cui omnis creatura deseruit: et potestas subiecta est: metuit

et expauescit. Nos te iesu christe adiutoriū tuū inuocamus: cuius audito nomie serpens ḡelscit: draco fugit: vipera silet: rana inquieta torpescit Scorpio extīguitur: regulus vincitur squalāgus nihil noxij operatur: et adhuc fortiora aīalia venenata oīa eorū noxia tēpātur Te q̄sumus oīpotēs deus: vt extinguas et expellas oīes dyabolicas fraudes ⁊ aduersas nequicias ab humano genere Bene ✠dicthunc liquorē vini per interessionē beate marie virgis Sancti johānis euāgeliste: et oīm sctōr tuorū pcibz: vt quicūq; in honore sancti johānis euāgeliste hodie gustauerit: tueas ab omni venenata intoxicatiōe: ⁊

ab omni malo custodias: ⁊ benedi
✠ cas: et ad regnū glorie tue pduc-
cas: vbi pax et letitia est sēpiterna:
p infinita secla sēcoꝝ. Amē. Bene
✠ dictio dei patris oīpotētis filij et
spūssancti descendat sup hunc liq-
rem vini Amē. Euāgeliū. In prin-
cipio erat. Sequēre de introductiōe
LEtifica nos nubentiū. Col.
oīnps ⁊ misericors deus do-
minice resurrectiōis gaudia recolē
tes et tu pia virgo mater maria in
cuius veneratiōe hec eadē cōmemo
ramus: in cūctis uexssitatibz ⁊ an-
gustijs nostris cōsolationē nobis
impetres ⁊ leuamē. p dd. In capite
ieiunij benedictio cinerꝝ. Dñs vo.
OMnipotens sempi Oratio
terne deus parce metuētibz

m

ppiciare supplicibz tuis: ⁊ mittere
dignare scm̄ angelū tuum de celis
q̄ bene ✠ dicat ⁊ scti ✠ ficet cineres
istos: vt sint remediū salubre oibz
nomē scm̄ tuū humil'r implorāti-
bus: at semetipos pro sciētia delic
toꝝ suoꝝ accusantibz: atq; ante cō
spectū diuine clemētie tue facinora
sua deplorantibz: atq; serenissimā
tuā pietatē su pplr obniteq; flagitā
tibz: p̄sta qm̄s p inuocationē scti ſ-
simi tui nois: vt q̄cunq; eos sup se
sparserint p redēptione pcōꝝ cor
poris sanitatē ⁊ aīe tutelā pripiāt.
℗ do.n.i.ɛ.f.t.q̄ te.vi.⁊ re.i v. Orā.

DEus q̄ humiliatiōe flecteris
⁊ satisfactione placaris au-
rem tue pietatis inclina pcibz no
stris: ⁊ capitibus seruoꝝ tuorum:

hoꝝ cinerũ infusiõe attactis effun
de, ꝑpicꝰ gratiã tue bñ ✠dictiõis
vt eos ⁊ spũ ɔpunctõis repleas: ⁊ q̃
iuste postulauerit efficaciter tribu
as ⁊ ɔcessa ꝑtua stabilitate pma
nere intacta deternas. ℚ dñm no.

Mordacis ɔ scientie sti- Col.
mulis: ⁊ delictoꝝ nostroꝝ re
cordatiõe ɔmoti: te deũ indulgẽtie
depcam̃ vt q̃cq̃d dicto vel facto seu
cogitatõe pctm̃ ẽ lubrice etatis ipul
su vel ignorãtie errore ɔmissũ pie-
tate dñi nr̃i iesu xp̃i resoluere atq;
idulgere digneris: p eundẽ dñm n.
Finita benedictiõe aspgãt cineres
aqua bñdicta. cantet Ant. ℚxau-
di nos dñe qm̃ benigna est miseri-
cordia tua scdm multitudinẽ mi-
serationũ tuaꝝ respice nos dñe. ℣.

Saluū fac pp̄lm tuū dñe: ⁊ bñedic hereditati tue: ⁊ rege eos ⁊ extolle illos vsq; ineternū: vel. Saluum me fac deus qm̄ intrauerunt aque vsq; ad aiam meā: sine gl̄ia. ⁊ reincipit. Exaudi.q̄ finita cantet Oremus. Flectamus genua. Leuate

Concede nobis qm̄s Oratio omnipotens deus p̄sidia cristiane militie sanctis inchoare ieiuniis: vt cōtra spiritales nequicias pugnaturi ꝺtinētie muniant auxiliis. P dn̄m. Cantor imponat Añ. Iuxta vestibulu; et altare ploꝛabāt sacerdotes ⁊ leuite: ministri dñi ⁊ dicent: parce dñe parce pp̄lo tuo: ⁊ ne dissipes oꝛa clamātiū ad te dñe. Presbiter imponens cineres capitibus singuloꝝ dicens. Memento

q̃ cinis es ⁊ in cinerẽ reuerteris. Añ. Immutemur hꝫbitu in cinere ⁊ cilicio: ieiunem⁹ ⁊ ploremus ante dominũ: qꝛ multum misericoꝛs est dimittere pꝛcata nostra deus noster Deinde fiat pꝛessio circa ambitum vl'ecclĩæ; cũ rãsoꝛio. Paradisi poꝛtas aperiat nobis ieiunij tempus suscipiamus illud oꝛantes ⁊ depꝛecantes vt in die resurꝛectiõis cũ domino gloꝛiemur. ℣. Ecce nunc tps acceptabile: ecce nunc dies salutis: nemini dantes vllam offensionẽ. Vt in die. ℟. Emendemus in melius qđ ignoꝛãter pꝛcauim⁹ ne subito poꝛcupati die moꝛtis queram⁹ spaciũ penitẽtie: ⁊ inuenire nõ possimus. Attẽde dñe ⁊ miserere quia pꝛcauim⁹ tibi. ℣. Peccanim⁹ cum

patribus nostris: iniuste egimus:
iniquitatem fecimus. Attende.

¶ Sequitur letania que prosequatur vsq; ad finē: quam require de extrema vnctione. Finita letania sequitur missa: Misereris ei. Et scias hunc ordinē seruandū in ecclesijs collegiatis fratribus in vnū cōuenientibus. In ecclesijs vero parrochialibus: populo sparsim occurrente: dātur cineres in principio: infra missam vel in fine.

¶ Ordo ad benedicēdū ramos in die palmaꝝ. Primo legit. lectio li.

In diebꝫ illis Venerūt filij israhel in helim: vbi erāt duodecim fontes aquarū ⁊ septuaginta palme ⁊ castrametati sunt iuxta aquas: profectiq; sūt de helim ⁊ venit oīs multitudo filioꝝ israhel in desertū. Syn. qđ est inter helim ⁊ synai: quīto decimo die mensis secundi: postq; egressi sunt de terra egypti: ⁊ murmurauit oīs congregatio filioꝝ israhel contra moysen ⁊ contra aaron in solitudie dixe-

rũq; ad eos filij israhel. Vtinam mortui essemus p manũ dñi in terra egypti: qñ sedebamus sup ollas carniũ & comedebam⁹ panes in saturitate. Cur eduxistis nos in desertum istud: vt occideretis oẽm multitudinem fame Dixit aũt dñs ad moysen. Ecce ego pluã vobis panem de celo egrediat̃ popul⁹ & colligat que sufficiũt p singulos dies: vt tentẽ eum vtr̃ ambulet in lege mea: an non. Die aũt sexta parent qđ inferant: & sit duplũ q̃ colligere solebant p singl'os dies. Dixerũtq; moyses & aaron ad oẽs filios israhel. Vespere scietis q dñs eduxerit vos de terra egypti: & mane videbitis gl'iam eius. Audiuit enĩ murmur veltr̃ dñs: nos vero quid su-

mus:quia murmurastis ꝯra nos.et ait moyses. Dabit dñs vobis vespere carnes edere ⁊ mane panes in saturitate eo q̄ audiuit murmurationes vestras:quibꝫ murmurati estis ꝯra eū. Nos eī quid sumus Neq̄ eī ꝯra nos est murmur vestrum:sed ꝯra dñm. Dixitq̄ moyses ad aaron. Dic vniuerse cōgregationi filioꝝ israhel. Accedite coram dño:audiuit eī murmur vestr. Cumq̄ loqueret ad omnē cetū filioꝝ israhel:respexerūt ad solitu dinē: et ecce gloria dñi apparuit in nube. Finita lectiōe imponat Aū. Collegerūt pontifices ⁊ pharisei ꝯciliū et dicebāt:quid facim⁹:quia hic homo multa signa facit:Si dimittim⁹ eū sic oēs credēt in eum.

Ne forte veniãt romani ⁊ tollant nostr̃ locũ et gentẽ. ỽ. Vnus autẽ ex ipsis Cayphas noĩe cũ esset pontifex anni illius ꝓphetauit dicens. Expedit vobis vt vnus moriaꝫ homo ꝓ pplo: ⁊ non tota gens pereat. ab illo ergo die cogitauerũt interficere eum dicentes. Ne forte. vtſ. Deinde legaf euan. ſcdm Marcũ.

In illo tpe Cũ appropiquaret iherosolime ⁊ bethãie ad montẽ oliuaꝝ mittit Jesus duos ex discipulis ſuis ⁊ ait illis. Jte ĩ castellũ qđ est ꝺ̃tra vos. Et statim introeuntes illuc inuenietis pullũ ligatũ sup quẽ nemo adhuc hominũ sedit. Soluite illũ ⁊ adducite. et ſi quis vobis dixerit: quid facitis. dicite quia dño necessarius est. Et

continuo dimittet illū huc. Et abeuntes inuenerunt pullum ligatū: ante ianuā foris in biuio. ⁊ soluūt eū. Et quidā de illic stantibus dicebant illis. Quid facitis soluentes pullū. Qui dixerūt eis sicut p̄ceperat illis ihesus: et dimiserunt eis. Et duxerūt pullū ad ihēm ⁊ imponūt illi vestimēta sua ⁊ sedit sup eū. multi aūt vestimēta sua strauerunt in via: alij aūt cedebant ramos de arboribs ⁊ sternebāt in via. Et qui p̄cibant ⁊ qui seq̄bant clamabant dicētes. osanna benedict⁹ q̄ venit in noīe dñi: benedictū q̄ venit regnū patris nostri dauid osanna in excelsis. Quo finito b̄dicant ramū.

EXorzizo te ois [Bñs vobi. creatura flor et frondiū in

noie pa ✠ tris oipotētis: ⁊ i noie ie
su ✠ xpi filij eius: ⁊ in virtute spūs
✠ sancti. Proinde ois virt⁹ aduer
sarij: ois exercit⁹ dyabolī: ois pote-
stas inimici: ois incursio demonū
eradicare ⁊ explantare ab hac crea
tura flox ⁊ frondiū: vt ad dei gr̄ias
festinātium vestigia non seq̄ris: ⁊
hanc herētes nō inquietare nō illu
dere p̄sumas: interdico tibi. ℣ eū

OEus Oratio. [q̄ ven.ē iu.
cuius filij⁹ p salute generis
humani de celo descēdit ad terras
⁊ appropinquante hora passionis
sue: iherosolimā sup asinā sedens
venire: et a turbis rex appellari ac
laudari voluit: bene ✠ dicere dig-
nare hos palmax: ceterarumq̄ ar
borx ramos: vt oēs q̄ eos laturi sūt.

ita bene ✠ dictiōis tue dono reple
anf: quatenꝰ ꝛ in hoc seculo: hostis
antiqui temptamēta superare ꝛ in
futuro cū plama victorie et fructu
tue nor opum tibi valeāt apparere
Pdoñm no. i. ɛ. f. t. q̄ te. Benedictio
Boliuar ꝛ palmarū. Oratio.
Bene ✠ dic qñs doñe hos pal
mar seu oliuar ramos: et p̄sta vt
qđ popul⁹ tuus tua veneratōe ho
dierna die corporliter agit hoc spi
ritualiter sūma deuotōe pficiat. de
hoste victoriā reportādo. ꝛ op⁹ mi
sericordie sumope diligendo humi
liter etiā doñe te dēpcamur: vt bene
dictar arbor germina ita sācti ✠
ficare digneris. vt loca ad q̄ depor
tata fuerint sanctificata efficiant.
q̄ iniquitas oīnis seu illusio demo

num absſredat vt tua nos ſemper
dexţera ꝓtegere dignet. ℗ dñm n.
Bñdictio palmāţ ⁊ ceteraţ arboţ

OEus qui filiū tuū vnigeni-
tū ꝓ redemptōe nostra dig-
natꝰ es dirigere vt ꝓlīm tuom ab
initio in ptī ꝓfundo dimersum a
morte reuocares ad vitā ⁊ cyrogra
pho letali deleto: ſanguīe filij tui
gentibz innouares regnū. ℣ Deus
qui diſpſa ꝯgregas: ⁊ ꝯgregata cō
ſeruas: qui populis obuiā ēpo ra
mos palmaţ poꝛtātibz bñdixisti
bñ ✠ dic etiā hos ramos palmaţ
⁊ arboţ ꝗs tui famuli ad nois tui
benedictionem fideliter ſuſcipiunt
vt in quocūqz loco introducti fue-
rint benedictōnem tuā cōſequant
vt oīni aduerſa ualitudine fuga-

ta:dexterа tua ꝓtegat ꝙs redemit.
Per eundē dñm nostꝝ ihesum xp̄m
filiū tuum:qui tecū vi. Prefatio.
VEr oia secula seculoꝝ. Amē
Dñs vobiscū. Et cū spū tuo
Sursuꝝ corda. Habem⁹ ad dñm.
Gratias agam⁹ domino deo no
stro. Dignum et iustum est. Vere
dignū ⁊ iustū est equum et salutare. Nos tibi semp et vbiqꝫ gratias
agere· dñe sancte pater oīnipotens
eterne deus: mundi ꝺditor oīūmqꝫ
creaturaꝝ mirabilis dispositor deus:qui inter ipsa mundi primor-
dia cū ex nihilo cuncta ꝺderes:lig-
na quoqꝫ fructifera:⁊ diuerso vsui
ꝺgrua terram ꝓducere iussisti. At
post maledictū inrerdicte arboris
vniuersa nobis ꝓ obedientiā vni-

geniti filij tui in bñdictionē ꝺuer-
tisti. bñ ✠ dictos multigenaꝝ ar
boꝝ ramos inter ꝯs ꝑcipue arboꝛ
oliue pinguedīe cunctas ꝑcellit: ꝑr
quā etiā cū mūdi crimina diluuiꝫ
q̄ndā expiarent effusione: tolūba
ramū eiusdē deferēs: pacē terre red
ditā nunciauit: nemō ī innocens
turba spūi sācto afflata vnigenito
tuo dño nr̄o iesu xp̄o ꝓ toti⁹ mun
di saluti passuro obuiā currēs hu
ius palmaꝝ olive ī ramos absci
dēs ac vestigijs ei⁹ substernens: iā
q̄si triūphatorē de mortis ꝓncipe
ostendebat. Te igit̄ dñe supplices ter
deꝑcam̄ vt q̄ annua deuotōne eius
dem redēptoꝛis nostri sacratissimā
passionē ꝓuenire nitimur: ipso ad
iuuāte palmā victorie tenētes atq̄

oleo misericordie intrinsecꝰ refulgentes: in eius scīa resurrectiõe premium vite ⁊ immortalitatis coronã ꝓcipere mereamr: Qui eundẽ dñm n.i.x.ſi. t.q̄ tecũ vi.⁊ re.in v.ſſ.deꝰ p.

Hic spergat aqua bñdicta sup ramos palmar⁊ ⁊ aliar⁊ arbor⁊. Oro

Omnipotẽs sempiterne deꝰ q̄ tuũ vnigenitũ a Jericho montẽq; oliueti ad iherusalẽ direxisti: cui turba mirabiliter occurrit alij vestimẽta sua sternẽtes: alij ramos de arboribꝫ cedentes oliuarũ alij palmas manibꝫ suis deferentes: te humiliter deprecamur vt hec germina arbor⁊ ita sancti ✠ficare digneris: vt hec loca vbi deportata fuerint sctificata efficiar⁊: quo oīs iniquitas seu illusio demonũ

abstedat ⁊ tua nos semper dextera protegere dignet. ℙ eundē. Or̄ō.

OMnipotēs sempiterne deꝰ qui dñm nostꝝ iesum xp̄m hodierna die sup pullū asine sedere: et turbas pl'oꝝ vestimenta vel ramos arboꝝ in via sternere: ⁊ osā na decantare in laudē ipsiꝰ docuisti: da qñs vt illoꝝ innocentiam imitari possimus: et eoꝝ meritum consequi mereamur. ℙ eundē d.n

Finita oratione det sacerdos palmas populo inchoans Anthi.

Turba multa que conuenerat ad diē festū clamabat dño Bñedictus qui venit in nomine dñi osanna in excelsis.

His pactis pgāt foris vbi crux parata sit et interim cantent has anthi. processionales. Ante sex dies

solennis pasce: q; venit dñs in ciuitatē
iherusalem occurrunt ei pueri: ⁊ manibus portabāt ramos palmaꝝ: et clamabant voce magna dicētes: osanna in excelsis: bñdict⁹ qui venisti in multitudie misericordie osanna in excelsis:
Q Um audisset populus quia ve- Añ.
nit iesus iherosolimā: acceperūt ramos palmaꝝ et exierunt ei obuiā et clamabant pueri dicentes: Hic est qui vēturꝰ est in salutē populi: Hic est salꝰ nostra et redemptio israhel: Quantus est iste cui troni ⁊ dominatões occurrūt. Noli timere filia syon: ecce rex tuꝰ venit sedēs super pullū asine: sicut scriptū est. Salue rex fabricator mundi: qui venisti redimere nos. Añ. Q Um appropinquaret dominus iherosolimā misit duos ex discipulis suis dicēs. Ite in castel lū

qđ cõtra vos est ⁊ inuenietis pullũ asi
ne alligatũ sup quem nullus hoim se-
dit:soluite ⁊ adducite mihi si quis vos
interrogauerit dicite:opus domini est
soluentes adduxerũt ad ihm̃:et impo-
suerunt sibi vestimenta et sedit sup eũ:
alij expandebãt vestimẽta sua in via:
alij ramos de arboribs externebant ⁊
q̃ sequẽbantur clamabãt osanna:benedi
ctus qui venit in nomine dñi: benedi-
ctum regnũ patris nostri dauid:osan-
na in excelsis:miserre nobis fili dauid

¶ Hymn⁹ qui a duobus pueris

Gloria laus et honor: tantaꝫ
tibi sit rex christe redẽptor. Cui
puerile decus prompsit osanna pium:
Gloria laus et. ¶ Israhel es tu rex da-
uidis et inclita proles: nomine qui in
domini rex benedicte venis: Cui pueri

Cetus in excelsis te laudat celitus ois
et mortalis homo cuncta creata simul
Gloria. Ihesu hebrea tibi cum pal-
mis obuiā venit: cū prece voto ymnis
assumus ecce tibi. Cui. Hij tibi pas-
suro soluebāt munia laudis: nos tibi
regnanti pangum⁹ ecce melos: Gloria
Hij placuere tibi placeat deuotio no-
stra. rex pie rex clemens: cui bona cun-
cta placent. Cui puerile: Gloria laus.
Post hec lacerdos flexis genubz: si
militer ois plius incipiat hymnū
O crux aue spes unica hoc passionis
tpe auge pijs iusticiā reisqz donaveniā

¶ In aliquibus locis tribus vicibus repetitur: His peractis sa
cerdos proiiciat partē palmarū versus crucē similiter et omnis po
pulus cantā-
do Anthi. Pueri hebreorū tollentes ra-
mos oliuarū: obuiauerūt dño: clamā
tes ⁊ dicētes: osanna in excelsis: Post
hāc cātent pueri Anthi. Omēs col

laudant nomẽ tuũ ⁊ dicent. benedict⁹ qui venit in noĩe dñi. Cãtor. Lauda iherusalẽ dñm: lauda deũ tuum syon. Pueri. Omnes collaudant. Cantor. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Pueri. Oĩes collaudãt. Postea sacerdos proiiciat manipulũ versus crucẽ incipiẽdo Anth. Pueri hebreorũ vestimenta prosternebant in via ⁊ clamabãt dicẽtes: osanna filio dauid: bñdict⁹ q̃ venit in noĩe dñi. Postea sacerdos flexis genubꝫ ⁊ corpe prostrato cãtet. Scriptũ est enĩ. et alia psona cũ palmis percutiat eũ sup dorsũ suũ rndendo. Percutiã pastorem: ⁊ dispgentur oues gregis. Postq̃ aũt surrexero p̃cedã vos in galileam: Ibi me videbitis dicat domin⁹. ỽ. Estimatus sũ cum descendentibꝫ in lacum fact⁹ sum

sicut homa sine adiutorio inter mortu os liber. sine gl'a. Itē Anthi. Scriptū est enī. Clero et pl'o prostrato cantet Añ. Fulgētibs palmis psternimur adueniēte dño: huic oēs occurrā? cū hymnis et cāticis glorificātes ⁊ dicētes bñdictus dñs. pisciat palmas versus crucē cantādo. Occurrūt turbe cū floribs ⁊ palmis redemptori dño et victori triumphanti: digna dant obsequia filiū dei olim gētes p̄dicant: et in laudē xp̄i voce tonātes iubilāt allelu. Et sic oīa finita sunt: tūc redeat ad eccl'iaz cantādo rīso. Ingrediente dño in sctām ciuitatē hebreoz pueri resurrectiōez vite, pnūciantes: cū ramis palmaz osāna clamabāt i excelsis. ỽ. Cūqz audisset qz iesꝰ venit ierosolimā exierūt obuiā ei. Cū ra. In choro R̄.

Q Circumdederunt me viri mendaces: sine causa flagellis ceciderunt me. Sed tu domine defensor vindica me. versus. Quoniã tribulatio proxima est: et non est qui adiuuet: Sed tu do. Oratio.

Adiuua dñe fragilitatẽ plebis tue vt ad votiuũ magne festiuitatis effectũ intercedẽte beata maria sp virgĩe et corporaliter gubernata perueniat: et ad pẽtuã vite miserãte pueniat. p. bñdictõ ignis

¶ Sabbato pasce mane ornẽtur altaria pallijs lotis. Baptisteriũ recente aqua impleatur: et nona lecta eat sacerdos ad ignẽ nouũ de lapide excussũ: orãs psal. pñiales sine dñe ne in fu. et bñdicẽs ignẽ.

Oñe sctẽ pater oi Orõ dñs v. potẽs eterne dẽ in noie tuo et filij tui dñi nostri iesu xpi et spũsscti bñ ✠ dicim⁹ hũc ignẽ cũ cera et oibus ei⁹ alimonijs: scti ✠ ficamus et signo crucis xpi filij tui altissimi signam⁹: vt int⁹ vel foris accẽsus

qđ nocet non incendat: sed oīa ad
vsus hoīm necessaria calefaciat si-
ue illuminet: ⁊ que ex hoc igne fue-
rint ꝺflata ⁊ calefacta sint bene ✠
dicta ⁊ oī humane saluti vtilia: vt
nō cū nadab ⁊ abiu ignē tibi offe-
rentibꝫ alienū incendamur: sed cū
aaron pontifice ⁊ filijs eius eleaz a
ro et ithamaro hostias tibi pacifi
cas spūssancti igne affatas īmola
re valeamus et semper eiusdē spūs-
sctī igne vicia nostra vre: cordaqꝫ
luce sctie tue illumīa: et aīas no-
stras fidei calore clarifica. ℙ eundē
ℙ Omine deus noster ℙratō
⁊ pater oīnipotens: exaudi
nos lumē indeficiens: tu es dñe ꝺdi
tor oīm luminū: bene ✠ dic quesu
mus hoc lumē qđ p te sctificat atqꝫ

benedicẽ tu illuminasti dñe mun-
dũ: ꝑsta qñs vt igne claritatis tue
accẽdamur: et illuminemur: ⁊ sicut
illuminasti ignẽ moysi ita illumi-
nare dignare corda et sensus no-
stros: vt ad vitam eternã puenire
Omereamur. Per dñ. Oratio
Deus qui filiũ tuũ angularẽ
lapidẽ caritatis ignẽ tuis fidelibꝫ
tulisti, ꝓductum e silice nostr̃ pro
futurũ vsibus nouum hũc ignem
sancti ✠ fica: ⁊ dcede nobis ita per
hec festa paschalia celestibꝫ deside-
rijs inflãmari: vt ad ꝑpetue claritа
tis festa purificatis mentibꝫ ptin-
gere valeamus: Deun. Hic asper
gat ignis cũ aqua bñdicta. Oratõ
Omine sctẽ pater oipotens
eterne deꝰ bñdicẽtibꝫ nobis

p

hunc ignē in noīe tuo: ⁊ vnigeniti filij tui et dñi nostri ieſu xp̄i ⁊ ſpūſ ſancti cooperari dignare: et adiuua nos ꝺtra ignita tela inimici: ⁊ illuſtra gratia celeſti: qui viuis ⁊ re. deꝰ cū eodē vnigenito tuo ⁊ ſpūſctō p.

¶ Benedictiōe ignis ſic cōplera accendātur candele: et qui voluerint accipiāt de igne et portent ad domos ſuas: ¶ Deinde duo pueri cantent hos verſus Prudentij.

Inuentor rutuli dux bone luminis
ꝙ certis vicibus tpa diuidis
merſo ſole chaos ingruit horridū
lumē redde tuis xp̄e fidelibꝫ.
Inuētor. Quamuis in numero ſidere regiam
lunariqꝫ polū lampade pureris
incuſſu ſilicis lumina nos tū
mōſtras ſaxigeno ſemie querere.
Mer. Ne neſciret homo ſpem ſibi luminis
in xp̄i ſolido corpore conditā:
qui dici ſtabilē ſe voluit petram
noſtris ignicu lus vnde genus venit.
Inuētor. Hunc

iguem pl̄is sāguinis incliti maiorum meritis tut⁹ ꝛ impotēs suetus sub dñs viuere barbaris iam liber seq̄tur lōga p auia. Mersa. O res digna de⁹ quā tibi roside noctis principio gre tuus offerat lucē quā tribuis nul p̄cioſius lu ce qua reliqua p̄mia cernim⁹. Jnuen: O u lux vera oculis lux quoq; sensibs intus tu speculū speculū tu foris lumen qō famulās offero suscipe tinctū pacifici crismatis vnguie: Mersa. P er cri stum genitū sūme pater tuū in quo visibilis stat tibi gloria q̄ noster dñs qui tu⁹ vnicus spirat de patrio corde paraclitū. Jnuen. P er quē splēdor honor laus sapientia maiestas bonitas ꝛ pietas tua regnū ꝛtinuat numine triplici terēs ꝑpetuis secula seculis: Mersa.

¶ Ordo de benedictiōe cerei paschalis. In cereo benedicendo a dyacono fiant quinq; foramīa in modū crucis quibus postea quinq; grana thuris imponantur.

¶ Benedictio ambrosij sup cereo

Exultet iã angelica turba celorũ

exultent diuina misteria: ⁊ p tanti

regis victoria tuba insonet saluta

ris. Gaudeat se tellꝰ tãtis irradiata

fulgoribꝰ ⁊ eterni regis splẽdore il-

lustrata totiꝰ orbis se sentiat ami-

cisse caliginē. Letet ꝫ mater ecclesia

tāti luminis adornata fulgoribꝰ

ꝫ magnis ꝓfectibꝰ hec aula re

sultet. Quapter astantes vos fra

tres carissimi ad tam mirā sancti

huius lumis claritatē vna mecum

quelo oipotentis dei misericordiã

inuocate: vt qui me nõ meis meri-

tis intra leuitaꝝ numerũ dignat⁹

est aggregare luminis sui gratiaꝫ

infundendo: cerei huius laudẽ im

pleri ꝓcipiat. ℣ dñm nostꝝ iesum

ẽpm filiũ suũ: qui cum eo viuit ⁊ re

gnat in vnitate spiritus sancti.

Per omnia secula seculoꝝ Amẽ.

Dñs vobiscũ. Et cũ spũ.t. Sursũ

corda. Habemꝰ ad dñm. Grãs agã

mꝰ dño deo nr̃o. Dignũ ⁊ iustũ est

Uere dignū et iustū est inuisibilē

deū oīpotentē patrē filiūq; ei⁹ vni

genitū dn̄m nostrū ihm̄ xp̄m toto

cordis ac mētis affectu ⁊ vocis mi-

sterio psonare. Qui p nobis eter-

no patri ade deditū soluit: ⁊ ueteris

piaculi cautione pio cruore deter-

sit Hec sunt enim festa paschalia in

quibus verus ille agnus occiditur

eiusq; sanguine postes cōsecrant:

Hec nox est in qua patres nr̄os fili

os israhel eduxisti dñe de egypto:

quos postea rubrū mare sicco vesti

gio transire fecisti. ℍec igit̄ nox est

que peccatox tenebras colūne illu-

stratiōe purgauit. ℍec nox est que

hodie per vniuersum mundum

in christo credentes a vicijs seculi

caligine peccatorum segregatos

reddit gracie sociatq; sctitati. Hec

nox est in qua destructis vinculis

mortis Christus ab inferis victor

ascendit. Nihil enim nobis nasci

profuit nisi redimi profuisset. O

mira circa nos tue pietatis digna-

tio. O inestimabilis dilectio cari-

tatis vt seruū redimeres filiū tra-

didisti. O beata nox q̄ sola meruit

scire tp̄s z horā in qua xp̄s ab infe-

ris resurrexit. Hec nox est de q̄ scrip

tum est: ⁊ nox vt dies illuminabit

⁊ nox illumiatio mea in deliciis me

is. Huius igit sanctificatio noctis

fugat scelera: culpas lauat ⁊ reddit

innocentiã lapsis mestis leticiam

Fugat odia: cõcordiã parat: ⁊ cur-

uat imperia. In huius igit noctis

grã suscipe sancte pater intensi hu
Hic imp̃mãt quiqz grana thu
ris a bñdicẽti i quiqz foramia

ius sacrificiũ vespertinũ qđ tibi in

hac cerei oblatõe solẽnt p ministro

rũ man9 de opibus ap̃ sacrosctã

reddit ecclia. Sed iam colũne hui9

p̃conia nouim⁹ quã in honorẽ

dei rutilans ignis accendit. Qui li

Hic accendatur cereus nouo
igne a benedicente.

cet diuisus in p̃tes mutuati lumis

detrimẽtum nõ nouit: aliũ liquẽti-

bus ceris: quas in substãtiaz p̃cio-

se hui⁹ lãpadis apis mater eduxit

O vere btã nox q̃ expoliauit egyp-

tios ditauit hebreos. Nox in qua

terrenis celestia iungunt̃. O tam⁹

ergo dñe vt cere⁹ iste in honorẽ no

minis tui dedicatus ad noctis hu⁹

caliginẽ destruẽdã indeficiẽs pleue

ret atq; in odorē ſuauitatis accep-

tus: ſupernis luminaribꝰ miſcreatur

ſtāmas eius lucifer matutinus in-

ueniat. Ille inq; lucifer q̄ neſcit oc-

caſum. Ille qui regreſſus ab infe-

ris humano generi ſerenus illuxit

Precamur ergo dñe: vt nos famu

los tuos: omnem clerū ⁊ deuotissi-

mū ppm vna cū papa nostro. ℟.

⁊ gloriosissimo rege nostro ℟ eius

q nobilissima coniuge. ℟. ⁊ anti-

stite nostro. ℟. in his paschalibus

gaudijs quiete tpm ɔcessa conser-

uare digneris. Per eundē dñm no

strū iesum xp̄m filiū tuū q̄ tecū vi-

uit et regnat deus in vnitate sp̄ūs

sancti p oia secula seculoꝝ. Amen

¶ Finita benedictiōe cerei legantur lectiones sine titulis: et oratio-
nes dicātur a sacerdote assistente altari: sine Dñs vobiscū. et sine
Flectamus genua. ordo patet in missali. Quibus finitis procedāt
ad fontem cum Letaniā. In qua ille versus. Vt fontem: tantum
in vigilia pasce et non pentecostes dicitur.

Ut fontem istū benedicere ⁊ sanctifi-

ce digneris. Te rogamꝰ audi nos
Finita aūt letania dicat presbiter
more legentis. Dñs vobi. Oratio
Omnipotēs sempiterne deꝰ
adesto magne pietatis tue
misteriis adesto sacramentis: ⁊ ad
creandos populos: quos fons ti-
bi baptismatis parturit spūm adop
tiōis emitte: vt quod humilitatis
nostre gerendū est, ministerio tue
virtutis impleat effectu. Pdñm.

Per oīa secula seculoꝝ. Ominꝰ

vobiscū. Surſum corda. Gratias

agamus domino deo nostro.

Uere dignū ⁊ iustū est: equū et sa-

lutare. Nos tibi semp ⁊ vbiq; gra-

tias agere: dñe sancte pater omni-

potēs eterne deus. Qui inuisibili

potentia sacramentoꝝ tuoꝝ mira

biliter operaris effectū: et licet nos

tantis misterijs exequendis sum⁹

indigni: tu tamen gratie tue dona

nō deserēs etiā ad nostras p̄ces au

res tue pietatis inclinas. Deus cui⁹

ſpūs ſuper aquas inter ipſa mūdi

primordia ferebaſ vt iam tunc vir

tutem ſanctificatōis aquaꝝ natu-

ra caperet. Deus qui nocentis mū

di crimina p aquas abluens rege-

neratiōis ſpeciē in ipa diluuij effu

r iiij

sione signasti vt vnius eiusdemq;

clemēti mysterio ꝛ finis esset vicijs

ꝛ origo virtutibus. Respice dñe in

faciem ecclesie tue: et multiplica in

ea regeneratōes tuas: q̄ gratie tue

affluentis impetu letificas ciuitatē

tuã fontẽq; baptiſmatis apis to-

to orbe terrar; gentibꝫ innouãdis

vt tue maieſtatis imperio ſumat

vnigeniti tui gratiam de ſpũſcto.
Hic aquam manu tan
gat in modum crucis. ✠

Qui hanc aq ✠ uam regeneran-

dis hoĩbus ꝑparatã archana ſui

luminis ammixtione fecundet: vt
sanctificatõe prepta ab immacula
to diuini fontis vtero in nouã re-
nata creaturam progenies celestis
emergat: a quos aut sexꝰ in corpo-
re: aut etas discernit in spe: omnes

in vnã pariat grã ma ter infantiã

Procul ergo hinc iubẽte te dñe spi-

ritus ois imundus abscedat, procul

tota negcia dyabolice fraudis ab-

sistat nihil hic loci habeat cõtrarie

virtutis ammixtio: non insidian-

do circumuolet non latendo subre

pat: non inficiendo corrumpat
Item manu tangat aquam dicēs

Sit hec san✠cta innocēs creatu=

ra libera ab oñi impugnatoris in

cursu ⁊ totius nequitie purgata di

lcessu. Sit fons vi✠uus aqua re

ge ✠ nerans: vnda purifi ✠ cãs

vt oẽs hoc lauacro salutifero dilu

enti operante in eis spũsancto pfe

cte purgatõis indulgẽtiã ꝛ sequãt
Hic facias tres cruces sup aquam

Unde benedico te creatura aque:

p deũ vi ✠ uũ p deũ ve ✠ rũ: p de

um ſan✠ctū q̄ te in p̄incipio ver

bo ſeparauit ab arida cui⁹ ſpūs ſu

per te ferebatur: qui te de paradiſo
Hic in quatuor partes diui
de aquam in modū crucis. ✠

manare. Et in quatuor fluminibꝫ

totā terrā rigare p̄cepit q̄ te deſerto

amaraꝫ ſuauitate indita fecit eſſe

potabilē ⁊ sitienti populo de petra

p̄duxit. Vnde benedico te p ihesum

xp̄m filiū eius vnicū dn̄m nostrū:

q̄ te in chana galilee signo admi-

rabili sua potentia ꝯuertit in vinū

qui pedibꝫ sup te ambulauit: ⁊ a ꝓ

hanne in ſordane in te baptiſatus

eſt qui te vna cũ ſanguine de late-

re ſuo p̃oduxit: et diſcipulis ſuis

iuſſit: vt credentes baptiſarentur

in te: dicens. ite docete omnes gen-

tes baptizãtes eos in nomine pa-

tris et filij et spiritussancti.
Hic voce mutat pro more legentis.
Et nobis ꝓcepta seruantibꝫ tu deus omnipotens: tu clemẽs adesto tu benignꝰ aspira: tu has simplices aq̃s tuo ore bñdictio ꝓpter naturalẽ emũdationẽ quã lauandis possũt adhibere corporibꝫ sint etiã purificãdis mẽtibꝫ efficaces. ¶ Hic faciat crucẽ sacerdos in fõte cũ cereo dicẽs i tanẽs alte. ✠

Descendat in hanc plenitudinem

fontis virtus spiritussancti. per dñm

Hic sufflet in aquam in hūc
modū crucis dicens cantādo.

totamq; huius aque substantiaz

regenerandi fecundet effectu.
Hic extrahat cereū de fōte z ꝯtinuet

Hic oīm pctōz macule deleāt. hic

natura ad imaginē tuā ꝯdita ad

honorē z sui reformata p̄cipiū cūc

tis vetustatis squaloribꝫ emũdet

vt ois homo hoc sacramentũ rege

neratiõis ingressus in vere innocẽ

tie nouã infantiã renascatur. Per dominum nostrum iesum christũ filium tuum: qui venturus est iudicare viuos et mortuos: et seculũ per ignem. Amen. ¶ Hic accipiatur aqua de baptismo benedicto antequã crisma imponatur vt reseruetur a christifidelibus. Interim cantetur sequens letania.

KYrie lãctorũ angelorꝫ. Totũ mũdũ adiuua. Ora ꝓnuꝫ

tu pro nobis virgo mater' germis
et ministri patris summi ordines
angelici. Hex. Supplicate christo
regi cetus apostolici suppletq; per
magnoꝝ sanguis fusus martiruꝫ
Totū. Implorate confessores cō
soneq; virgines quo donet magᷣ
ne nobis tempus indulgētie. Hex.
Omnes sancti atq; iusti nos ptā-
mur cernui: vt purget crimen oīne
vestro sub oramine. Totū Hui9
criste rector alme plebis vota susci-
pe: q̄ plasmasti protoplastū ꝫ ge-
nus gignētiū. Hex. Mitte sanctū
nunc amboꝝ spiritu; paraclitum
in hanc plebē: quam recentis fons
baptismi parturit Totū Hac in
terra fontis huius sacratū misteri
um qui profluxit cuꝫ cruore sacro

christi corpore. Hex Ut letetur ma
ter ecclā tota nunc ecclīa ex profectu
renascētis tāte multitudinis. To.
O resta patris atq; nati compar
sancte spūs: vt te solū semper oīm
diligamus tempore. Hex.

Tunc infundat sacerdos crisma i
modum crucis: super aquā dicēs.

Sancti ✠ ficetur ⁊ fecundet fons
iste in nomīe patris ⁊ filij ⁊ spūs sancti

¶ His completis redeant ad chorum Sacerdos autē et ministri redeant ad altare ad faciendam confessionē. qua finita diaconus stans ante altare cum calice et patena. cuius ordo patet in missali.

¶ In die sctō pasce: bñdictio agni

DEus vniuerse car- [paschalis
nis qui noe ⁊ filijs ei⁹ de mū
dis ⁊ inmundis animalibz p̄cep-
ta dedisti Quiq; sicut olera herbaq;
humano generi q̄drupedia mun-
da edere permisisti Qui agnum in

t iij

egypto moysi ⁊ ꝑlo tuo in vigilia
pasce edere ꝓcepisti: in figurā agni
dñi nostri ihesu xp̄i: cuius sanguine
oīa p̄imogenita tibi de mundo re-
demisti. et nocte illa oē p̄iogenitū
in egypto ꝓcutere ꝓcepisti: seruās
pl̄m tuū agni sanguine p̄notatū
dignare dñe omnipotens bene ✠
dicere ⁊ sancti ✠ficare agnoꝝ mū
dorum: ⁊ alioꝝ p̄sentiū carnes: vt
quicunq; ex populis tuis fidelibꝫ
ꝺmederint omni benedictione cele
sti ⁊ gratia repleāt. ℣ dñm nostrū

OMps et Benedictio lardi.
misericors deus q̄ necessita-
tē humani generis clemēter p̄uidēs
adminicula tēporalia ꝺtulisti: pie-
tatem tuā humiliter imploramus
vt bene ✠ dicere digneris hoc lar-

dum famulor⁊ famularumq⁊ tua-
rum vt qđ hic tua miſericordia pie
nobis ꝟtulit noſtro demerito non
pereat. ℗ dñm. Benedictio diuer-

OEus qui p reſur ſan⁊ carniũ
rectionez vnigeniti filij tui
paſcalia nobis gaudia contuliſti
auge ⁊ ſcti ✠ fica collata nobis her
dona diuerſar⁊ carniũ tue largita-
tis et mentes noſtras pariter ſpi-
ritalibꝫ reple delicijs. ℗ dñm no. ſ.

OIgna-Bñdictio ſalei. Oꝛa
re dñe oñps bene ✠ dicere
hãc creaturã ſalei: quẽ ex adipe ani
maliũ ꝓducere dignat⁹ es: vt qui-
cũq⁊ ex pꝛis fidelibꝫ inde ꝟmederint
oĩ benedictiõe celeſti: ⁊ gratie tue ſa
turitate repleanť. ℗ dñm noſt⁊ ie

Benedictio ouoꝛum. Oꝛatio

SVbueniat dñe quesumus tue bene ✠ dictōis gratia: huic ouorum creature de qua pullos gallinarum dignatus es procreare: vt fiant cibus salubris tuis cristifidelibus in tuaꝝ gratiarum actione sumentibꝫ: per eum p quē hec omnia semp bona creas sanctificas: bñ ✠ dicis. p eūd. cri. d. n.

OBenedictio panis. Oratio.

OOmine sancte pater omnipotens eterne deus bene ✠ dicere digneris hos panes benedictione celesti: vt sint omnibus cum fide et reuerentia: ⁊ gratiarū actiōe sumētibus salus mētis et corporis: atq; contra omnes morbos: ⁊ vniuersas cunctorum insidias auxilium et vite perhennis tuitio. ℘er dñm

nostrū iesum xp̄m filiū tuū qui est panis verus de celo descendens: et dans salutē mūdo. Qui tecū viuit ꝛ reg. in vni. Benedictio omnis

BEne ✠dic dñe creaturā tuā appositā: vt sit remediū salubre humano generi ꝛ pīa p̄ inuocationē nois tui: vt q̄cūq; ex ea sūpserint: corporis sanitatem ꝛ anime tutelā percipiant. Per dñm nostrū iesum xp̄m filiū tuū Qui tecū vi.

¶ In die assumptionis beate marie virginis sup herbas benedictio

ADiutoriū nostrū in nomine domini. Qui fecit celū ꝛ terrā. Oratio

DOmine sancte pater omnipotens qui ab initio fecisti hominem ad imaginē tuam ꝛ oddidisti celū ꝛ terrā: solem et lunā: stel-

las ⁊ oīa celestia et terrestria. Tu
dñe dominaris potestati maris: tu
habes potestatē abissi magnetu
dividisti oīa elementa. Tu bene-
✠ dicere et sācti✠ficare digneris
has creaturas herbarū sicut bene-
dixisti quinq̄ panes in deserto: et
duos pisces et saciasti quīq̄millia
hominū viroꝝ. Omnesq̄ qui vtū
tur ex eis bene✠dicere ⁊ sancti✠
ficare dignare vt eis sit sanitas aīe
et corporis. In nomine pa✠tris
⁊ fi✠lij et spiritus✠ sancti. Et ab
omnibus hominibus: petoribusq̄
qui ex hoc gustauerint oīem pu-
tredinē: omne fantasma dyaboli
Et omnem morbū et pestilentiam
ac dolorē expellere digneris. Qui in
trinitate pfecta viuis ⁊ reg. de⁹. p o.

Supplices te rogamus omnipotens deus. atq; clementissime pater. Ut hanc creaturam herbarum quam tua dignatione benedicendam suscepimus. tua benedictione sanctificare atq; consecrare digneris. Ut quicunq; ex eis in hac sollemnitate venerabilis ac sancte dei genitricis marie sumpturi sunt tam animae quam corporis sanitatem percipiant. Et interdicente eadem beata maria semper virgine: sit eis usu iocundum salubriter: quatenus in tuorum unguentorum odore: paradisi ianuas adire mereantur: praestante domino deo nostro iesu christo

Qui tecū viuit ⁊ regnat de⁹. ℣. oīa.

OEus qui vniuersis geno
neribꝫ herbaꝝ humanis ne
cessitatibꝫ prestitisti remedia: hāc
herbaꝝ collectionē tue miseratōis
bene✠dic dextera: vt q̄lquis lāg-
uore depressus ex eis aliquid gusta
uerit ecclesie tue sancte representa-
tus: optate mun⁹ salutis te donā-
te percipiat. ℣ dñm nostꝫ ie. x. ℟.

VIdi speciosam sicut columbā descen
dentem desupꝫ riuos aquarū: cuius in-
est imabilis odorat nimis in vestimē-
tis eius: Et sicut dies verni circūdabāt
eam flores rosarū ⁊ lilia conuallīū. ℣.
Que est ista que ascendit per desertum
sicut virgula fumi ex aromatibꝫ mir-
re et thuris. Et sicut dies. ℣ Versiculus

O ra pro nobis sancta dei genitrix:

Vt digni efficiamur promissione christi. Dominus vobiscum. Et cum spi.

Ueneranda nobis Oratio. huius diei festiuitas opem cōferat sempiternā: in qua sancta dei genitricis mortem subiit temporalem: nec tamen mortis nexibus deprimi potuit que filiū suū dōm nostrū de se genuit incarnatū. Per eundē dōm no. iesum xpm fi.tu.q. Deinde herbe thurificentur: et aqua benedicta aspergantur.

¶ Benedictio herbarū ꝗcunq; tpe

Oferendat bene ✠dictio patris ⁊ filij ⁊ spūssancti super hanc creaturā herbarū: vt quicūq; ex eis sumpserint: accipiāt sanitatē mentis ⁊ tutelā salutis: integritatem corporis. securitatē spei: corro-

bꝛationē fidei: eternitātē spiritꝰ sācti. Per dñm nostꝝ ihesū. In vnitate eiusdē. Benedictio quotcūqꝫ

BEne ✠ dic ꝙ ratio fructuū dñe fructꝰ herbarū quos tu dñe de rore celi et inundantia pluuiaꝝ tēpoꝝ serenitate: atqꝫ trāquillitate ad maturitatē perducere dignatus es: et dedisti eos ad vsus nostros cū gratiaꝝ actione ꝓpere: in noīe domini nostri ihesu xpi.

OEus ꝙ has herbas alia ozō tua iussiōe et puidētia ꝓgigni voluisti: nunc etiā et eas dē bñ ✠ dicere et sctī ✠ ficare digneris ꝓcamur: vt ꝙcunqꝫ ex eo gustauerint: incolumes esse valeant. ꝑ dñm n.

OEus ꝙ inuisibili- Alia ozō ter oia cōtines et tu ꝑ salute

humani gñis signa tue pōtētie vi-
sibiliter ostendis: qui es sine initio
⁊ sine fine: q̄ terrā firmasti sup aq̄s
in noīe redēptoris nostri: q̄ formā
serui suscepit: ⁊ in specie vulnerati
medicꝰ inter hoīes ambulauit: vt
nos ab errore conuerteret: ⁊ langue-
res nostros sanaret: presta sctē pa-
ter oīpotens supplicibꝫ tuis vt medica
mēta q̄ te donante ex diuersis ole-
ribꝫ in vnū congregauimꝰ. ⁊ tū
creatura salis et aque in noīe tuo
bene✠dicere curauimus: ꝯfestim
oīnibꝫ ex eis gustantibꝫ: beato pe-
tro interredēte: deliderata cōferant
sanitatē ad laudē et gloriaꝫ sancti
nominis tui. Qui in trinitate phē-
ni viuis ⁊ gloriaris deus. p oīa.

Benedictio vuarum. Oratio.

BEne ✠dic dñe hos fructus
uarū: quos tu dñe de roze
celi ⁊ inundantia pluuiaꝝ ⁊ tēpoꝝ
serenitate atq; trāquillitate ad ma
turitatē perducere dignat⁹ es ⁊ de
disti eas ad vsus nostros cū grati
rumactione percipere. In noīe dñi
nostri ielu xpi. q̄ t. Benedictio pre
⁊ baculi peregrinātiū. Bñs vobi.

OOmine ielu xpe q̄ tua
ineffabili miseratōe patris
iussiōe spūsancti cooperatōe de celo
descendere ouēq; pditā dyabolica se
ductōe voluisti querere: atq; ppri
is humeris ad celestis patrie gregē
referre: quiq; precepisti: natis ma
tris ecclie oz̄ādo petere bñ viuendo
q̄rere ac pulsādo pseuerare q̄citius
valeāt inuenire salutaris pmia vite

re humiliter inuocamus clemẽtissi
me dñe quatenꝰ sctꝰ ✠ ficando be
nedicere: atqꝫ bñdicẽdo has peras ⁊
hos baculos digneris scti ✠ fica
re: vt q̃cunqꝫ his p tui nois amore
adinstar humilis armature vsi fu
erint: sicqꝫ pegrinãdo suffragia sã
ctoꝝ humili ꝺmitanti deuotõe q̃re
re studuerint: dextere tue ꝓtectiõ mu
nimine puenire mereant ad gau
dia mansionis eterne. Qui cũ pre
⁊. ss. vi. ⁊ re. dꝰ. p. Cũ dat peram dicẽs.

ACcipe hãc perã habitũ pegri
nationis tue: vt castigatꝰ ⁊ bñ saluꝰ
atqꝫ emẽdatꝰ: puenire merearis ad
limina sctoꝝ q̃ pgere cupis vt pac
to itinere tuo ad nos incolumis p
uenire merearis. Amen.

FIAT nobis dñe Cū dat baculꝰ nostri Jesu xpi: accipe hunc baculū in sustentationē itineris ac laboris tui ad viā peregrinationis tue: vt vitare valeas cateruas inimicorū: et puenire possis ad limina sanctorū quo pgere cupis: vt pacto itinere ad nos incolumis reuerti merearis Ipso adiuuāte qui cū patre et spūsancto viuit et reg. ℗

¶ Den gelouben

Ich glaub in got vatter almechtigen/schöpffer des himels vñ erdtreichs. Vnd in Jesum christū sein einigen sun vnsern herren/der entpfangē ist von dē heiligen geist. Geborn vß maria der iunckfrawen. Gelidten vnder pontio pylato/ gecreützyget/gestorben vnd begraben. Abgefarn ist in die hellen/am dritten tag wid vffgestanden von den todten. Vffgefarn ist in die himel: sitzet zů d gerechten gottes des almechtigē Sannen er künfftig ist zeu teilen die lebenden vnd todten. Ich glaub in den heiligen geist/die heilige christenliche kirchen. Gemeinsame der heiligen. Ablassung der sünden. Widerufferstendung des leybs: Vñ das ewig leben: Amē

¶ Die zehen gebott.

¶ Das erst gebot. Du solt nit frömde göt anbetten wed mitt pngloubē noch mit segē/od keinerley zouberey: ¶ Das ander. ☞ Du solt den namen gots nit lychtuertiglich nēnen: wed mit kwerē noch flüchē oder gottes lesterung: ¶ Das dritt gebott:

¶ Gedenck das du die fyrtag heiligest mitt gütten gedenckenn:/ worten vnd auch wercken: Das viert gebot.

¶ Du solt vater vnd mûter eren: beyde die leyplichē vnd die geistlichen/als die priesterschafft vñ die heilige kirchē Das fünfft

¶ Du solt niemā tödtē noch mit dē hertzē hassen. od mit dē mūd sein er abschnydē/noch mit der hand verwunden Das sechßt

¶ Du solt dein es nit brechē/noch vnkeüsch sein/weder mit worten noch mit wercken/noch mit geberde Das sybend gebot

¶ Du solt nit stelen: das ist nyemandt das sein wider got abnemmen/gewinnen oder besitzen. Das achtend.

¶ Du solt kein falsche gezeügnus gebē wider deinē nechstē menschen weder vmb lieb noch vñ leid Das neünd.

¶ Du solt nyemands eemenschen begeren weder mitt gedencken worten noch wercken: Das zehend gebot.

¶ Du solt nyemandts gůt oder eer noch knecht noch mägt/noch kein ding das eines anderen ist/wider got begeren.

¶ Die gemeyn beicht

Ich armer sündiger mensch/gib mich schuldig got dem almechtigen: Marie der würdigen mûtergottes: allē heiligen vnd euch priester/aller der sünd so mich got schuldig weißt vñ ich begangen hab mit thůn od lassen/biß vff dise stund: es sey tödtlich täglich/wissen oder vnwissen/so reüwt es mich vñ ist mir leid vñ beger gnad. Neigent eüch zů got/vñ begerēd wz ich eüch wünsch mit worten das es war werde. Misereatur vestri oīpotens deus et dimittat vobis oīa pcā vestra: liberet vos ab oī malo: et custodiat vos cū sctis finis in vitā eternā: Amen: Indulgētiā et remissionem tribuat vobis oīpotēs pius et misericors dñs: Amen. Ich hab eüch gewünscht gnad vnd ablaß eüwer sünden vñ das ewig leben: das verleich mir vnnd eüch gott vatter got sun got heiliger geist: Amen: Bittēd got für mich/das will ich ouch thůn für üch in dem ampt der heiligen mess.

Finitum et impressum in nobili vrbe Maguntina: arris impressorie inventrice prima: Per Johannem schöffer in vigilia nativitatis Marie. Anno Millesimo quingentesimo decimotercio.